

**Procesreglement voor Civiele Zaken
bij het Hof van Justitie en de Kantongerechten**

Versie 2026

*Vastgesteld tijdens de op 31 juli 2026 gehouden algemene vergadering
van het Hof van Justitie, en treedt in werking met ingang van 1 oktober 2026*

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	Bladzijde 3
Deel A: Algemene Bepalingen	5
Deel B: Eerste Aanleg – Vorderingszaken, Beslag, Small Claims	14
Hoofdstuk 1: Vorderingszaken	14
§ 1. Algemeen procesverloop	14
§ 2. De rolzittingen	16
§ 3. De parkeerrol	17
Hoofdstuk 2: Beslag	18
Hoofdstuk 3: Small Claims	19
Deel C: Eerste Aanleg - Kort geding	21
Deel D: Eerste Aanleg – Verzoekzaken	23
Hoofdstuk 1: Algemeen	23
Hoofdstuk 2: Personen- en familierecht	24
Hoofdstuk 3: Scheidingszaken	27
Hoofdstuk 4: Insolventiezaken	28
Hoofdstuk 5: Ontbinding arbeidsovereenkomsten	29
Hoofdstuk 6: Beschermingsbevelen	30
Deel E: Hoger Beroep	31
Hoofdstuk 1: Hoger beroep algemeen	31
Hoofdstuk 2: Hoger beroep Vorderingszaken en kort gedingen	33
Hoofdstuk 3: Hoger beroep Verzoekzaken	35
Hoofdstuk 4: Enige bijzondere procedures	35
§ 1. Verzoek tussentijds appèl	35
§ 2. Verzoek schorsing tenuitvoerlegging	36
§ 3. Verzoek verkorting van termijnen bij kort geding	37
Hoofdstuk 5: Ambtenarenzaken	37
Deel F: Vastrecht	39
Deel G: Liquidatietarief	42
Deel H: Overgangs- en slotbepalingen	45
Bijlage(n)	
- Besluit Vergoeding Affectieschade (S.B. 2025 no. 48)	

INLEIDING

Bij het per 1 oktober 2021 ingevoerde Procesreglement 2021:

Algemeen/achtergrond

Aanleiding voor het vaststellen van dit reglement is geweest het streven om de praktijk in overeenstemming te brengen met de huidige en komende wettelijke bepalingen, waarbij vooral efficiëntie, transparantie en uniformiteit de boventoon moeten voeren. Met het in uitvoering nemen van dit besluit anticipeert het Hof tevens op de inwerkingtreding van het Nieuw Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (NRv). Immers is in artikel 121a van het ontwerp NRv bepaald dat het Hof een procesreglement dient vast te stellen.

Een door de president van het Hof ingestelde commissie heeft het procesreglement voorbereid, waarbij zij heeft voortgeborduurd op het reeds bestaande procesreglement voor Civiele Zaken bij de Kantongerechten in Suriname, vastgesteld tijdens de op 1 oktober 2015 gehouden algemene vergadering van het Hof van Justitie.

De commissie heeft zich bij haar verrichtingen onder andere laten inspireren door de procesreglementen van verschillende rechtbanken in Nederland en het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

De met dit procesreglement beoogde efficiëntie, transparantie en uniformiteit van proceshandelingen betreft de gehele civiele rechtsgang, in deze dus de behandeling van civiele zaken in eerste aanleg en hoger beroep, zowel in bodemprocedure als kort geding.

[...]

Beslag

In stede van de zwartmaking van beslag (het verzoek gehoord te worden bij beslagdreiging indien een beslagverzoek wordt gedaan), wordt in dit reglement de grijsmaking van beslag geïntroduceerd. Grijsmaking houdt in dat bij beslagdreiging, schriftelijk en gemotiveerd te kennen kan worden gegeven dat men bezwaar heeft tegen de toewijzing van een eventueel verzoek tot het leggen van beslag.

[...]

Bij het per 1 oktober 2026 ingevoerde Procesreglement 2026:

Per 1 mei 2025 zijn voor Suriname het nieuwe Burgerlijk Wetboek en het nieuwe Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in werking getreden. Dat maakte de aanpassing van het Procesreglement geboden.

Ons nieuwe Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is vrijwel gelijklopend aan het in 2005 voor de Nederlandse Antillen en Aruba in werking getreden Rv. Het aldaar in 2005 ingevoerde Procesreglement Civiele Zaken is sindsdien een aantal malen door het Gemeenschappelijk Hof herzien. De laatste versie van dat reglement heeft voor het onderhavige reglement mede als inspiratiebron gediend, met inachtneming uiteraard van de bijzonderheden van de Surinaamse situatie en rechtspraktijk.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de laatste versie van het Procesreglement:

- o een duidelijker onderscheid tussen vorderingsprocedures en verzoekprocedures, zowel in eerste aanleg als in hoger beroep;
- o de regeling van het kort geding;
- o de regeling van de small claims;
- o de procesregels in hoger beroep;

- o het liquidatietarief.
Sinds de vaststelling van het liquidatietarief in het Procesreglement, dat met ingang van 1 oktober 2021 tot heden in werking is getreden, heeft de Surinaamse dollar een negatieve waardeontwikkeling ondergaan. Als gevolg hiervan is het noodzakelijk gebleken de tarieven aan te passen aan de gewijzigde economische omstandigheden. Het nieuwe liquidatietarief gaat in per 1 oktober 2026.

Door het hele reglement is de terminologie aangepast aan de nieuwe wetgeving. Daarnaast is het begrip 'gevolmachtigde' vervallen. Ook personen die voorheen werden aangeduid als gevolmachtigde vallen in dit reglement onder het begrip 'gemachtigde'.

De na interne beraadslagingen door de civiele sector van het Hof en de Kantongerechten tot stand gekomen tekst, is ter becommentariëring voorgelegd aan de Raad van Bestuur van de Surinaamse Orde van Advocaten.

De ontvangen input van de Surinaamse Orde van Advocaten en de rechters is, voorzover nuttig en mogelijk, in de tekst verwerkt. Gelet op het groot aantal nieuwe procedures en de daarmee samenhangende ontwikkelingen, zal de praktijk moeten uitwijzen of het procesreglement in alle gevallen voldoende aansluit bij de behoeften van de rechtspraak.

Met de inwerkingtreding van het nieuwe Burgerlijk Wetboek kan het noodzakelijk blijken om het procesreglement op onderdelen nader aan te vullen, aan te passen of verder aan te scherpen. Daarom zal, na verloop van enige tijd, mede aan de hand van de ervaringen met de toepassing van het procesreglement in de praktijk, worden geëvalueerd of verdere aanpassingen noodzakelijk zijn. Daarbij zullen tevens de ontwikkelingen die voortvloeien uit de inwerkingtreding van het nieuwe Burgerlijk Wetboek en de daarmee samenhangende nieuwe procedures worden betrokken. Indien de praktijk daartoe aanleiding geeft, zal het procesreglement waar nodig worden aangepast of nader aangescherpt.

Het procesreglement is vastgesteld tijdens de op 31 juli 2026 gehouden algemene vergadering van het Hof van Justitie en treedt in werking met ingang van 1 oktober 2026. Met de inwerkingtreding van dit nieuw procesreglement, vervalt het Procesreglement 2021.

DEEL A

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel A-1 Betekenis van enkele veel gebruikte termen

In dit procesreglement wordt verstaan onder:

- a. gemachtigde: de rechtsbijstandverlener van een partij, zijnde een advocaat, een deurwaarder of een jurist aangesloten bij het bureau Landsadvocaat, maar ook de rechtsbijstandverlener van een partij, niet zijnde een advocaat of deurwaarder (voorheen aangeduid als 'gevolmachtigde')
- b. griffie: Griffie der Kantongerechten Civiele Zaken
- c. klemmende reden: een omstandigheid waardoor in redelijkheid van een partij niet gevergd kan worden dat hij de proceshandeling binnen de gestelde termijn verricht¹
- d. overmacht: een omstandigheid die niet aan de partij is toe te rekenen en waardoor het voor een partij redelijkerwijs niet mogelijk was om tijdig uitstel te vragen²
- e. parkeerrol: rol waarop zaken worden geplaatst waarvan partijen dit eenstemmig verzoeken, waarvan het procesreglement plaatsing op de parkeerrol eist of waarin het geding is geschorst
- f. peremptoir stellen: het toestaan van een laatste uitstel aan een procespartij voor het verrichten van een proceshandeling
- g. productie: een bewijsstuk overgelegd bij verzoekschrift, verweerschrift, conclusie of akte
- h. proceshandeling: hetgeen krachtens wettelijk voorschrift, reglement of beslissing van de rechter door een partij moet of kan worden verricht teneinde de voortgang van een zaak of het wijzen van vonnis mogelijk te maken
- i. Rv: Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
- j. unit: unit handel, unit kort geding, unit familie, unit hof civiel³
- k. werkdagen: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de dagen die met de zondag gelijkgesteld zijn
- l. zitting: een bijeenkomst van partijen en/of hun gemachtigde(n) ten overstaan van de rechter, bijgestaan door de griffier, waarbij proceshandelingen worden verricht
- m. vorderingszaken: vorderingsprocedures⁴ waarin een vonnis wordt gewezen (artikel 95-217 Rv)
- n. verzoekzaken: verzoekprocedures⁵ waarin een beschikking wordt gegeven (artikel 429a-429r Rv)

¹ Voorbeelden:

- de ingewikkeldheid van de zaak, die met name een rol kan spelen indien de gemachtigde van een der partijen zich, met het oog op de te verrichten proceshandeling, nog in de zaak moet inwerken;
- de noodzaak om voor het verrichten van de bedoelde proceshandeling een deskundige in te schakelen, waardoor de termijn wordt overschreden;
- niet aan partijen toe te rekenen communicatieproblemen tussen de partij en haar gemachtigde. Te denken valt aan vertaalproblemen met buitenlandse cliënten en het verkrijgen van bescheiden uit het buitenland;
- meer persoonlijke omstandigheden, zoals ziekte van de gemachtigde of de partij.

² Voorbeeld: door een verkeersongeval kan de advocaat niet tijdig zijn kantoor, een kantoorgenoot of de griffie bereiken om met spoed een uitstelverzoek te doen.

³ De civiele sector is onderverdeeld in vier verschillende units, met name unit handel, unit kort geding, unit familie en unit hof civiel.

⁴ Beslissend is of door het nieuw BW of het nieuwe Rv de termen 'vordering', 'vorderen' en 'vonnis' worden gebruikt.

⁵ Beslissend is of door het nieuw BW of het nieuwe Rv de termen 'verzoek', 'verzoeken' en 'beschikking' worden gebruikt.

- o. hoofdsom: het gevorderde bedrag, zonder bijtelling van de gevorderde rente buitengerechtelijke kosten en proceskosten.

Artikel A-2. Toepasselijkheid

De bepalingen van deel A zijn, tenzij anders bepaald, op alle in dit reglement beschreven procesvormen van toepassing.

Artikel A-3. Termijnen

Op dit reglement zijn de bepalingen van de Algemene termijnenwet van toepassing, met dien verstande dat alle dagen waarop de griffie gesloten is gelden als zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag. Een termijn die zou eindigen op een dag dat de griffie is gesloten, wordt dus verlengd tot de eerstvolgende dag dat de griffie is geopend.

Artikel A-4. Gevolgen niet-naleving reglement

Bij niet-naleving van een in dit reglement gegeven voorschrift zal de rechter daaraan het gevolg verbinden dat de rechter in de gegeven omstandigheden met het oog op de aard van het voorschrift, de ernst van het verzuim, de eisen van een goede procesorde en de overige omstandigheden van het geval passend voorkomt.

Artikel A-5. Afwijking reglement

De rechter kan, zo mogelijk na partijen hierover te hebben gehoord, in alle gevallen van de voorschriften van dit reglement afwijken, indien de rechter dit geboden acht op grond van enig wettelijk voorschrift, de eisen van een goede procesorde, de eisen van een behoorlijke procesvoering, of ter voorkoming van onredelijke vertraging van het geding.⁶

Artikel A-6. Gevallen waarin dit reglement niet voorziet

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rechter. Bij de beslissing neemt de rechter zoveel mogelijk de bepalingen van dit reglement in acht.

Artikel A-7. Opgave geldelijk belang voor heffing vastrecht

Bij de indiening van het processtuk dat de instantie inleidt⁷ wordt in de kop van het stuk het bedrag waarop het direct geldelijk belang van de indiener bij de zaak kan worden gewaardeerd schriftelijk vermeld.⁸ Hetzelfde geldt voor het processtuk waarbij de eis wordt vermeerderd.

Artikel A-8. Bij het verzoekschrift over te leggen bescheiden

1. Bij het verzoekschrift legt verzoeker niet alleen de producties over waarop de verzoeker zich wenst te beroepen, maar ook zoveel mogelijk (een print van een digitaal of een kopie

⁶ In dit verband verdient in het bijzonder aandacht de positie van partijen die zonder bijstand ter zitting verschijnen. Voor deze personen is het extra bezwaarlijk om ter zitting te verschijnen om dan slechts te horen dat de andere partij uitstel voor de te verrichten proceshandeling vraagt. De (rol)rechter kan om die reden besluiten in plaats van twee achtereenvolgende uitsteltermijnen te verlenen, dadelijk tot peremptoirstelling over te gaan met toepassing van een dubbele termijn. Dit laat overigens onverlet de mogelijkheid voor de partij die moet dienen om de zaak eerder op de rol te doen plaatsen (met behoud van peremptoirstelling) om vervroegd te dienen.

⁷ In eerste aanleg is dit het verzoekschrift, in hoger beroep de akte van appel of het beroepschrift. In vorderingzaken kan de vermelding ook worden gedaan in de kop van de memorie van grieven.

⁸ Voor de bepaling van dit belang wordt 'door de vordering heen gekeken'. Vergelijk HR 2 juni 2017, ECLI:NL:HR:2017:1014, NJ 2017/240, rov. 2.2.1-2.2.3 (boedeltekort) en GHvJ 29 augustus 2017, ECLI:NL:OGHACMB:2017:260 (direct geldelijk belang bij levering huis).

van) een uittreksel uit de registers van het Directoraat Burgerzaken (DBZ) dan wel het handelsregister, waaruit blijkt op welk adres de wederpartijen en de in het verzoekschrift genoemde belanghebbenden zijn ingeschreven of geregistreerd. Deze bescheiden dienen in beginsel niet ouder te zijn dan drie maanden. Voorts doet verzoeker opgave van de telefoonnummers, e-mailadressen en overige contactgegevens van de wederpartijen en van verzoeker zelf.

2. Dit uittreksel en deze gegevens hoeven niet te worden overgelegd, voor zover uit het verzoekschrift blijkt dat een wederpartij of een belanghebbende bij schriftelijke overeenkomst woonplaats heeft gekozen ten kantore van een advocaat en evenmin voor zover ingevolge de wet een afschrift van het verzoekschrift niet aan een wederpartij of een belanghebbende hoeft te worden toegezonden.

3. Indien op de oproeping van de wederpartij verdragsrechtelijke bepalingen van toepassing zijn, vermeldt de verzoeker dat in de kop van het verzoekschrift en levert de verzoeker bij het verzoekschrift de eventueel benodigde vertaling(en) van de processtukken aan.

Artikel A-9. Instelling van een zaak tegen de gezamenlijke erfgenamen van een overleden persoon

1. Een zaak tegen de gezamenlijke erfgenamen van een overleden persoon dient binnen een jaar na overlijden van betrokkene te worden ingesteld.

2. Na het verstrijken van de in lid 1 bedoelde termijn dient de vordering of het verzoek te worden gericht tegen elke erfgenaam afzonderlijk.

Artikel A-10. Aantal exemplaren van het verzoekschrift

De verzoeker dient, naast het originele exemplaar, zoveel extra afschriften van het verzoekschrift met producties ter griffie in als nodig zijn om aan de wederpartijen, in het verzoekschrift genoemde belanghebbenden en, in zaken betreffende minderjarigen (met uitzondering van alimentatiezaken), het Bureau voor Familierechtelijke Zaken toe te zenden⁹.

Artikel A-11 Machtiging

1. Ingeval een procespartij door een gemachtigde - niet zijnde een bij het Hof ingeschreven advocaat of deurwaarder- wordt bijgestaan dienen de volgende bescheiden te worden overgelegd¹⁰:

a. een ten name van de procespartij voor wie de gemachtigde optreedt afgegeven schriftelijke en ondertekende volmacht of een fotokopie daarvan;

b. een fotokopie van een geldig legitimatiebewijs van de procespartij en van de gemachtigde.

2. De bij de indiening van het verzoekschrift over te leggen volmacht, dient voorzien te zijn van een datum en dient ten minste de volgende informatie te bevatten:

de familienaam, voornamen, adres, telefoonnummer en ID-nummer van de procespartij;

de familienaam, voornamen, adres, telefoonnummer en ID-nummer van de gemachtigde;

expliciete vermelding dat de gemachtigde bevoegd is namens de procespartij de vordering in te dienen en alle proceshandelingen bij de behandeling van de zaak te plegen.

⁹ Voor deze formulering is gekozen omdat toezending aan meerdere verweerders soms kan worden geclusterd, bijvoorbeeld indien één gemachtigde voor meerdere verweerders optreedt, en voorts omdat in een aantal gevallen geen toezending aan verweerders plaatsvindt. De griffie neemt tot uitgangspunt dat afschriften niet gezegeld hoeven te worden.

¹⁰ Zie ook artikel 894 Rv

3. De rechter kan in geval hij dat noodzakelijk acht een gelegaliseerde volmacht verlangen.

Artikel A-12. Berichtenverkeer (brief, whatsapp, e-mail)

Een voor de rechter of griffie bestemd bericht wordt aan de griffie gericht per brief, whatsapp of per e-mail, onder gelijktijdige toezending van een afschrift daarvan aan de gemachtigde van de wederpartij of, indien deze geen gemachtigde heeft, aan de wederpartij zelf. In het bericht dient van de verzending van dit afschrift melding te worden gemaakt, bij gebreke waarvan de rechter het bericht buiten behandeling kan laten. Het bericht bevat in de kop de naam van partijen, het zaaksnummer en, indien van toepassing, de zittingsdatum.

Artikel A-13. Dagbepaling; wijze van oproeping

1. De datum en het aanvangstijdstip van zittingen worden ambtshalve bepaald. Indien ten tijde van de bepaling verhinderdata van personen bekend zijn wier verschijning op de zitting wenselijk is, wordt daarmee zoveel mogelijk rekening gehouden.
2. De rechter kan een voor de zaak of partij doelmatige wijze van oproeping gelasten¹¹, binnen de grenzen van de wet.

Artikel A-14. Termijn voor overlegging van producties

1. Een partij die bij gelegenheid van een zitting zich wenst te beroepen op niet eerder overgelegde producties dan wel een akte wil indienen, dient daarvan uiterlijk op de derde (de voor-voorlaatste) werkdag voor de dag van de zitting aan de rechter en de wederpartij bericht te sturen, onder bijvoeging van die stukken.¹² Met toestemming van de rechter kunnen stukken ook digitaal verzonden worden. Die stukken worden binnen de hiervoor bepaalde termijn in hard copy aan de rechter en zo mogelijk aan de wederpartij nabezorgd.
2. Gaat het om een rolzitting waarop beide partijen gelijktijdig schriftelijk moeten pleiten of een processtuk moeten indienen, dan worden de stukken slechts aan de wederpartij gezonden. In de kop van de pleitnota of het ingediende processtuk wordt vermeld dat aan dit voorschrift is voldaan.
3. Producties die te laat zijn, worden in beginsel buiten beschouwing gelaten. De rechter kan, mede gelet op de aard en de omvang van de producties en na partijen zo mogelijk te hebben gehoord, beslissen dat producties die zonder inachtneming van deze termijn zijn ingediend, niettemin geheel of gedeeltelijk in de beoordeling worden betrokken, of dat producties die met inachtneming van deze termijn zijn ingediend, niettemin geheel of gedeeltelijk niet in de beoordeling worden betrokken of dat aan de wederpartij een nadere termijn voor reactie daarop wordt verleend.¹³

Artikel A-15. Nummering en lijst producties

¹¹ Te denken valt aan oproep bij deurwaardersexploot in het buitenland en aan een e-mail of telefonische (WhatsApp-)oproep van partijen in de binnenlanden, indien een dergelijke oproep effectiever voorkomt dan, bijvoorbeeld, de wettelijke voorschriften van oproep door publicatie of aan de officier van justitie.

¹² Dit houdt in dat stukken voor de zitting die op maandag wordt gehouden, uiterlijk de woensdag daarvoor aan het eind van de dag (23:59 uur) door de rechter (alleen in geval van mondeling pleidooi of behandeling) en de wederpartij (in alle gevallen) moeten zijn ontvangen. Voor de zitting die op dinsdag wordt gehouden, moeten die stukken uiterlijk op de donderdag daarvoor aan het eind van de dag door de rechter (ook weer alleen in geval van een mondeling pleidooi of behandeling) en de wederpartij (in alle gevallen) zijn ontvangen, voor de zitting op woensdag op de vrijdag daaraan voorafgaand, voor de zitting op donderdag op de maandag daaraan voorafgaand en voor de zitting op vrijdag op de dinsdag daaraan voorafgaand.

¹³ Vergelijk: HR 3 december 2010, ECLI:NL:HR:2010:BO0197, NJ 2010/650, rov. 3.3.1 en 3.3.2.

Producties worden genummerd, en in opvolgende processtukken van dezelfde partij door die partij doorgenummerd. Een partij die producties indient, voegt een lijst bij van producties.

Artikel A-16. Termijn voor opgave getuigen en voor uitstelverzoeken

1. Een verzoek aan de rechter om uitstel van een zitting wordt uiterlijk op de derde (de voor-voorlaatste) werkdag voor de dag van de zitting gedaan.
2. Een opgave aan de rechter van de namen en woonplaatsen van de op een zitting te horen getuigen en deskundigen wordt uiterlijk op de derde (de voor-voorlaatste) werkdag voor de dag van de zitting gedaan.¹⁴

Artikel A-17. Uitstel niet eerder uitgestelde zitting

1. De rechter wijst toe een tijdig (dus uiterlijk op de derde werkdag voor de dag van de zitting) ingediend verzoek om uitstel van een niet eerder op verzoek van dezelfde partij uitgestelde zitting of een niet met inachtneming van de verhinderdata van diezelfde partij bepaalde zitting. Dit is alleen anders als een zwaarwegend belang van de wederpartij zich daartegen verzet of daarvan onredelijke vertraging van het proces te duchten is.
2. De griffier deelt partijen zo spoedig mogelijk mee of het uitstel wel of niet wordt verleend.

Artikel A-18. Uitstel na peremptoirstelling

1. Indien een partij voor het verrichten van een proceshandeling peremptoir staat, wijst de rechter een tijdig (dus uiterlijk op de derde werkdag voor de dag van de zitting) ingediend verder verzoek om uitstel af, behoudens:

- a. uitdrukkelijke instemming van de wederpartij;
- b. klemmende redenen of overmacht;

Bij afwijzing van het verzoek vervalt het recht om de proceshandeling anders dan op de oorspronkelijk bepaalde datum te verrichten en beslist de rechter op welke wijze de procedure wordt vervolgd.

2. Voordat een partij de rechter om uitstel verzoekt, dient die partij, voor zover redelijkerwijs mogelijk, het standpunt van de wederpartij op te vragen. Bij het verzoek aan de rechter dient dat standpunt van de wederpartij te worden overgelegd. Indien de wederpartij ondanks een redelijke mogelijkheid daartoe geen standpunt heeft gegeven, dient bewijs te worden overgelegd van het opvragen van het standpunt van de wederpartij.

Artikel A-19. Niet-tijdig uitstelverzoek

Een niet-tijdig ingediend verzoek om uitstel wordt niet in behandeling genomen, behoudens in geval van overmacht.

Artikel A-20. Op het processtuk te vermelden gegevens

1. In de kop van een processtuk dient op duidelijke wijze te worden vermeld: de unit waarvoor het processtuk bestemd is, de aard van het processtuk, de naam van partijen en hun eventuele gemachtigde(n), het zaaksnummer en, indien van toepassing, de zittingsdatum. De gegevens betreffende de partij van wie het stuk afkomstig is, dienen aan die van de andere partij vooraf te gaan. Indien met het processtuk ook een andere handeling wordt verricht dan die waarvoor de zaak staat, wordt hiervan eveneens melding

¹⁴ Zie artikel 149 en 174d lid 4 Rv.

gemaakt in de kop.¹⁵

2. Het processtuk dient te zijn voorzien van een handtekening en de naam van de ondertekenaar.

Artikel A-21. Dagbepaling uitspraak

Na de indiening van het laatste processtuk of de behandeling ter zitting wordt een tijdstip voor de uitspraak van het vonnis of de beschikking bepaald, tenzij partijen eenparig verzoeken de zaak aan te houden. In het laatste geval wordt de zaak voor uitlating zijdens partijen aangehouden voor een door de rechter te bepalen termijn.

Artikel A-22. Onredelijke vertraging¹⁶

De rechter waakt tegen onredelijke vertraging van de procedure en treft, zo nodig, op verzoek van een partij of ambtshalve, maatregelen. Partijen zijn tegenover elkaar verplicht onredelijke vertraging van de procedures te voorkomen.

Artikel A-23. Termijn uitspraak

1. De uitspraak van het vonnis of de beschikking wordt in beginsel bepaald op een termijn van zes weken na de laatste proceshandeling van partijen. In afwijking van het voorgaande kan de rechter terstond of op een kortere termijn uitspraak doen, indien de rechter dat geraden voorkomt.

2. Indien geen rol wordt gehouden op de datum waarnaar de zaak volgens de toepasselijke termijnen behoort te worden verwezen, wordt de zaak verwezen naar een volgende rol na die datum.

Artikel A-24. Berichten nadat uitspraak is bepaald

In zaken op tegenspraak kan een partij zich, nadat de rechter de uitspraakdatum heeft bepaald, slechts met instemming van de wederpartij tot de rechter wenden, onder vermelding dat de wederpartij daarmee heeft ingestemd. Op berichten die niet aan dit voorschrift voldoen, slaat de rechter geen acht, tenzij zwaarwichtige omstandigheden - te zijner beoordeling - hem daartoe nopen. In dit geval wordt de wederpartij in de gelegenheid gesteld om zich uit te laten. De rechter neemt hierna een beslissing die hij geraden acht.

Artikel A-25. Uitspraak, afschrift en grosse

1. Uitspraken geschieden in het openbaar. Bij de uitspraak worden de vonnissen en beschikkingen in beginsel niet volledig voorgelezen. De rechter kan volstaan met een zakelijke opgave van de beslissingen of met de enkele mededeling dat het vonnis of de beschikking als uitgesproken geldt.¹⁷

2. Ten dage van de uitspraak van het vonnis of de beschikking, dienen betrokken partijen dan wel hun gemachtigden na afroeping van de zaak, uitdrukkelijk hun aanwezigheid kenbaar te maken.

3. De griffier draagt er zorg voor dat voor partijen op de dag van de uitspraak een afschrift van het vonnis of de beschikking verkrijgbaar is, tenzij de rechter, in gevallen door de wet

¹⁵ Te denken valt aan een reconventionele vordering of tegenverzoek, een verandering van eis of een verandering van verzoek, een incident etc.

¹⁶ Artikel 18b Rv.

¹⁷ Vergelijk Hoge Raad 21 april 2023, ECLI:NL:HR:2023:658: Een vonnis of beschikking geldt ook als in het openbaar uitgesproken als de uitspraak ter griffie aanwezig is vanaf een bepaalde, aan partijen vooraf bekendgemaakte dag, en zowel partijen als derden afschrift van de uitspraak kunnen krijgen.

toegestaan, bij de uitspraak anders bepaalt.¹⁸

4. De griffier draagt er zorg voor dat binnen zeven werkdagen na de uitspraak een gosse van het vonnis of de beschikking verkrijgbaar is.

Artikel A-26. Aanhouding en vervroeging uitspraak

1. Indien een vonnis of beschikking op het voor uitspraak bepaalde tijdstip niet gereed is, wordt de uitspraak tot een door de rechter te bepalen (rol)zitting aangehouden.

2. Indien de rechter beslist dat de uitspraak plaatsvindt op een eerder tijdstip dan daarvoor was bepaald, ontvangen partijen daarover zo veel mogelijk vóór de uitspraak bericht.

Artikel A-27. Verzoeken om herstel of aanvulling uitspraak

Een verzoek om herstel of aanvulling van een uitspraak als bedoeld in de art. 66 en 66a Rv wordt overeenkomstig artikel A-* [Berichtenverkeer] van dit reglement gedaan per brief of per e-mail, onder gelijktijdige toezending van een afschrift daarvan aan (de gemachtigde van) de wederpartij. De rechter stelt de wederpartij in de gelegenheid zich over het verzoek uit te laten en beslist daarna zo spoedig mogelijk.

Artikel A-28. Navraag bij uitblijven uitspraak

Indien een vonnis of beschikking niet binnen drie maanden na de aanvankelijk daarvoor bepaalde datum is uitgesproken, geeft het bestuur van het Hof op een daartoe strekkend verzoek van een partij, bericht over de reden van vertraging alsmede een prognose met betrekking tot het tijdstip waarop de uitspraak zal worden gedaan.

Artikel A-29. Informatieverstrekking aan derden¹⁹

1. De griffier verstrekt aan eenieder die dat verlangt een afschrift van een vonnis of beschikking, tenzij verstrekking moet worden geweigerd ter bescherming van zwaarwegende belangen (waaronder die van partijen). Om redenen van privacy kan het afschrift van de uitspraak worden geanonimiseerd. In dit verband kan ook worden volstaan met het verstrekken van het SRU-nummer van de op www.rechtspraak.nl gepubliceerde uitspraak.

2. Derden hebben geen aanspraak op andere informatie over afgesloten zaken dan een afschrift van de daarin gedane uitspraken. Als een procedure is geëindigd zonder dat uitspraak is gedaan, hebben derden geen aanspraak op verstrekking door het gerecht van informatie over de procedure die aanhangig was.

3. Van andere tot het procesdossier behorende stukken dan de uitspraak wordt geen afschrift of inzage aan derden verstrekt.

4. Zittingen zijn openbaar, tenzij de wet of de rechter²⁰ anders bepaalt. Zittingen kunnen dus worden bijgewoond door de pers en het publiek.

5. De griffie zal belangstellenden informatie verstrekken over de plaats en tijd waarop de zitting zal plaatsvinden, met vermelding van de zaken die ter zitting zullen worden behandeld en de naam van de behandelend rechter, behoudens voor zover de rechter beslist dat ter bescherming van zwaarwegende belangen geen informatie wordt verstrekt. Om redenen van privacy kan de te verstrekken informatie over zittingen worden geanonimiseerd.

¹⁸ Bijvoorbeeld, in zeer uitzonderlijk geval, bij kort gedingen en beschikkingen. Uitgangspunt is echter artikel 46 lid 5 Rv: het vonnis dient vóór de uitspraak door rechter en griffier te zijn ondertekend.

¹⁹ Art. 838 Rv; vergelijk ook HR 21 april 2023, ECLI:NL:HR:2023:658.

²⁰ Zie art. 19 Rv.

6. De beperkingen in de voorgaande leden gelden ingevolge art. 40 lid 1 Rv niet ten aanzien van verzoeken van het Openbaar Ministerie.

Artikel A-30. Onttrekking gemachtigde

1. Indien een gemachtigde desisteert, stuurt de gemachtigde daarvan zo spoedig mogelijk bericht aan de griffie en aan de wederpartij, onder opgave van het laatste aan de gemachtigde bekende postadres, e-mailadres, telefoonnummer en eventuele overige contactgegevens van de cliënt en met de bevestiging dat de cliënt tijdig van het desisteren en van de stand van de zaak in kennis is gesteld.²¹

2. Indien nodig deelt de griffier de partij van wie de gemachtigde zich heeft onttrokken, schriftelijk het volgende mee:

- dat zijn gemachtigde zich heeft onttrokken;
- de datum waarop de behandeling van de zaak zal worden voortgezet;
- de stand waarin de zaak zich bevindt en de volgende te verrichten proceshandeling;
- dat hij op de volgende zitting dient te verschijnen of zich moet laten vertegenwoordigen.

Artikel A-31. Overlijden van één van de procespartijen

1. Indien tijdens het geding de mededeling wordt gedaan dat één van de procespartijen is overleden, stelt de rechter de meest gerede partij in de gelegenheid een afschrift van de overlijdensakte of een ander officieel stuk waaruit het overlijden blijkt, over te leggen. Na overlegging van bedoeld stuk bepaalt de rechter dat het geding is geschorst.

2. Indien de meest gerede partij een akte of conclusie neemt tot hervatting van het geding met vermelding van de namen en adressen van de personen ten name van wie het geding dient te worden hervat, wordt de wederpartij in de gelegenheid gesteld zich eveneens bij akte of conclusie uit te laten over de hervatting van het geding, waarna de rechter een beslissing neemt in het incident.

3. Indien de rechter beslist dat het geding wordt hervat, wordt in de uitspraak tevens vermeld ten name van welke personen zulks zal geschieden en welke partij de kosten van de eventueel benodigde oproeping van deze personen zal dragen.

4. Hervatting van het geding ten name van de gezamenlijke erfgenamen ten sterfhuize van de overledene is slechts mogelijk binnen een jaar na overlijden.

5. Indien een advocaat zich op de dag waartegen is opgeroepen voor één of meer van de erfgenamen stelt, zal akte van niet-verschijning worden verleend tegen de overige niet-verschenen erfgenamen.

Artikel A-32. Buitenlandse advocaten

In bijzondere gevallen en onverminderd eventueel van toepassing zijnde Caricom-regels en de bepalingen neergelegd in de artikelen 23 tot en met 27 van de Advocatenwet²², kan de rechter een buitenlandse advocaat die niet bij het Hof is ingeschreven als gemachtigde in een zaak toelaten, mits deze advocaat samenwerkt met een bij het Hof ingeschreven advocaat. Het berichtenverkeer met en door rechter en de griffie zal plaatsvinden met laatstgenoemde advocaat.

Artikel A-33. Meerdere gemachtigden

Indien een procespartij meerdere gemachtigden heeft, dient steeds slechts één gezamenlijk

²¹ Tenzij het beroepsgeheim zich ertegen verzet.

²² S.B. 2004 no. 42, zoals gewijzigd bij S.B. 2015 no. 42.

processtuk genomen te worden. De andere partij is slechts gehouden één exemplaar van enig processtuk aan bedoelde gemachtigden te verstrekken.

Artikel A-34. Aanwezigheid in persoon bij mondelinge behandeling en pleidooi

Partijen dienen, tenzij de rechter anders heeft beslist, bij mondelinge behandelingen en pleidooien in persoon aanwezig te zijn, opdat zij inlichtingen kunnen verstrekken en/of schikkingsonderhandelingen kunnen voeren. Rechtspersonen of partijen die verhinderd zijn dienen zich voor dat doel te laten vertegenwoordigen door een persoon die van de zaak op de hoogte is en bevoegd is een schikking aan te gaan.

Artikel A-35. Aanwezigheid tolk

Indien een partij de Nederlandse taal niet (voldoende) machtig is, draagt zij zorg voor een beëdigde tolk.²³ De rechter kan ook de bijstand door een niet als tolk beëdigde persoon toestaan.

Artikel A-36. Videoverbinding²⁴

1. Uitgangspunt is dat partijen en hun gemachtigden in de zittingszaal verschijnen. Indien door de rechter toegestaan, kan een partij of de gemachtigde van een partij via videoverbinding deelnemen aan een zitting²⁵. In bijzondere gevallen kan ook aan anderen dan partijen of hun gemachtigden worden toegestaan de zitting via videoverbinding bij te wonen.

2. Een verzoek als bedoeld in lid 1 moet uiterlijk op de derde werkdag voor de zitting worden gedaan conform A-10 [Berichtenverkeer] van dit reglement, waarna daarop zo spoedig mogelijk wordt beslist.

Artikel A-37. Toestemming om kosteloos te procederen

De partij die door de rechter is toegelaten kosteloos te procederen, is geen vastrecht verschuldigd.²⁶ Een partij wordt toegelaten kosteloos te procederen, indien het certificaat van onvermogen afkomstig van het Bureau Rechtszorg is overgelegd.

Artikel A-38. Rooster rolzittingen

De reguliere rolzittingen vinden plaats te Paramaribo, Brokopondo, Marowijne en Nickerie volgens een door het Hof van Justitie vastgesteld jaarrooster.²⁷

Artikel A-39. Waardeontwikkeling geld

Alle geldbedragen in dit reglement kunnen door de President van het Hof worden aangepast aan de waardeontwikkeling van het geld.

²³ Dit op de voet van artikel 29 Rv.

²⁴ Deze bepaling geldt onder de opschortende voorwaarde van beschikbaarheid van de benodigde technische faciliteiten bij het Hof.

²⁵ Hiertoe kan aanleiding zijn als de partij zich in het buitenland bevindt.

²⁶ Artikel 876 Rv.

²⁷ Te Nickerie, Brokopondo en Marowijne vinden er geen reguliere hoger beroep zittingen plaats.

DEEL B
EERSTE AANLEG
VORDERINGSZAKEN, BESLAG & SMALL CLAIMS²⁸

Hoofdstuk 1: Vorderingszaken

§ 1. Algemeen procesverloop

Uitgangspunt vorderingsprocedure

Vorderingszaken zijn zaken waarin vonnis wordt gewezen. Waar in het Burgerlijk Wetboek of het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering de woorden ‘op vordering van’, ‘vorderen’ of ‘vonnis’ worden gebruikt, betreft het een vorderingsprocedure.²⁹ In vorderingsprocedures worden geschillen ten gronde (bodempcedure) beslecht. Uitgangspunt is dat één schriftelijke stukkenwisseling tussen partijen plaatsvindt en vervolgens een mondelinge behandeling ter zitting, waarna vonnis wordt gewezen. Gestreefd wordt naar een maximale doorlooptijd van de vorderingsprocedure van twaalf maanden vanaf de dag van indiening van het verzoekschrift tot de afdoening bij schikking (vaststellingsovereenkomst) of vonnis.

Artikel B-1. Waarheids-, substantiërings- en bewijsaandraagplicht³⁰

1. Partijen zijn verplicht de voor de beslissing van belang zijnde feiten volledig, naar waarheid en in een zo vroeg mogelijk stadium aan te voeren. Wordt deze verplichting niet nageleefd, dan kan de rechter daaraan de gevolgtrekking verbinden die hij geraden acht.
2. Het verzoekschrift vermeldt de door gedaagde tegen de eis aangevoerde verweren en de gronden daarvoor alsmede de bewijsmiddelen waarover eiser kan beschikken en de getuigen die hij kan doen horen ter staving van de aldus betwiste gronden van de eis.
3. De conclusie van antwoord vermeldt de bewijsmiddelen waarover gedaagde kan beschikken tot staving van de gronden van zijn verweer, alsmede de getuigen die hij daartoe kan doen horen. De rechter kan gedaagde bevelen alsnog de ontbrekende gegevens te verstrekken.

Artikel B-2. Verstek tegen eiser

Indien de eiser niet op de rolzitting verschijnt, verwijst de rechter de zaak naar de rol van vier weken daarna. Indien op deze nadere rolzitting de eiser wederom niet verschijnt, wordt gehandeld overeenkomstig artikel 78 Rv en volgt verstek tegen eiser en ontslag van instantie van gedaagde.

Artikel B-3. Niet-verschijnen (mede)gedaagde

1. Bij niet-verschijning van een of meer gedaagden wordt gehandeld overeenkomstig de artikelen 79 tot en met 82 Rv.
2. In geval van wederoproeping van een niet-verschienen medegedaagde als bedoeld in artikel 82 lid 1 Rv, wordt uitsluitend de beslissing tot wederoproeping aan die gedaagde betekend.

²⁸ Dit deel van het procesreglement heeft betrekking op zaken binnen de Unit Handel.

²⁹ Vorderingszaken worden onderscheiden van verzoekzaken waarin een beschikking wordt gegeven en waarvoor Deel D van dit reglement geldt.

³⁰ Artikel 18c Rv

3. Bij niet-verschenen buitenlandse medegedaagden wordt een verzoek om verkorting van de oproepingstermijn verondersteld.

Artikel B-4. Vrijwaringsincident: opnemen eis in vrijwaring in verzoek

In een incidentele conclusie tot oproeping in vrijwaring wordt de eis geformuleerd die, indien het verzoek wordt toegestaan, tegen de waarborg wordt ingesteld.

Artikel B-5. Mondelinge behandeling; zittingsduur

1. Nadat de gedaagde een conclusie van antwoord heeft ingediend, dan wel, in geval van verzet, de opposant zijn verzoekschrift heeft ingediend, beveelt de rechter een verschijning van partijen ter terechtzitting (hierna te noemen: mondelinge behandeling), zowel met het oog op de mogelijkheid van een minnelijke regeling als bedoeld in artikel 20 Rv alsook voor het verkrijgen van inlichtingen als bedoeld in artikel 177 Rv, alsook met het oog op de mogelijkheid procedureafspraken te maken, tenzij hij oordeelt dat een mondelinge behandeling niet wenselijk is.

2. De hiervoor vermelde rolbeschikking wordt binnen twee weken na de conclusie van antwoord onderscheidenlijk het verzoekschrift in oppositie gegeven.

3. Voor de mondelinge behandeling wordt in beginsel één uur uitgetrokken. Partijen kunnen hun zaak op de mondelinge behandeling tien minuten bepleiten. Als de rechter een langere zittingsduur wenselijk acht, krijgen partijen daarvan tevoren bericht. Als een partij een langere zittingsduur wenselijk acht, doet die partij een gemotiveerd daartoe strekkend verzoek om verlenging, in welk geval de behandelend rechter kan beslissen dat meer tijd voor de zitting wordt uitgetrokken.

4. Indien een partij de vastgestelde spreektijd overschrijdt, kan de rechter haar het woord ontnemen.

Artikel B-6. Mondelinge behandeling en reconventie

1. Indien een eis in reconventie is ingesteld, kan de verweerder in reconventie uiterlijk op de derde werkdag voorafgaand aan de mondelinge behandeling aan de wederpartij en aan de rechter een conclusie van antwoord in reconventie doen toekomen. Dit geldt ook als de eis in reconventie is ingesteld in een verzetprocedure.

2. De rechter kan indien het beginsel van hoor en wederhoor dit vereist bepalen dat de verweerder in reconventie na de mondelinge behandeling alsnog de gelegenheid krijgt een conclusie van antwoord in reconventie in te dienen.

Artikel B-7. Conclusies van repliek en dupliek;

1. Indien geen mondelinge behandeling is bevolen, geeft de rechter in de regel aan eiser gelegenheid een conclusie van repliek in te dienen en zal hij, indien eiser daarvan gebruik maakt, daarna aan gedaagde gelegenheid bieden een conclusie van dupliek in te dienen.

2. Is wel een mondelinge behandeling bevolen, dan wordt aan partijen uitsluitend gelegenheid geboden voor repliek en dupliek indien de rechter dat in verband met het beginsel van hoor en wederhoor of met het oog op een goede instructie van de zaak noodzakelijk acht.

Artikel B-8. Nadere conclusies en akten

De rechter staat het nemen van nadere conclusies en akten toe, indien de rechter dat in verband met het beginsel van hoor en wederhoor of met het oog op een goede instructie van de zaak noodzakelijk acht. De rechter stelt hiervoor een termijn, die dadelijk peremptoir

is.

Artikel B-9. Producties bij dupliek

Indien bij conclusie van dupliek of een andere laatste conclusie of akte nieuwe producties worden overgelegd, biedt de rechter de wederpartij ambtshalve de gelegenheid zich bij akte, dadelijk P1, over die producties uit te laten, tenzij de rechter oordeelt dat een goede procesorde zich daartegen verzet of de rechter oordeelt dat een reactie daarop niet nodig is.

Artikel B-10. Pleidooi; duur; spreektijd

1. Een partij kan uiterlijk bij gelegenheid van de laatste proceshandeling pleidooi verzoeken.
2. Indien partijen voldoende gelegenheid hebben gehad hun standpunt bij de mondelinge behandeling uiteen te zetten, kan de kantonrechter bepalen dat geen gelegenheid zal worden gegeven voor pleidooien.³¹
3. Pleidooi, indien toegestaan, wordt mondeling gedaan (en niet schriftelijk door het indienen van pleitnota's).
4. Voor het houden van pleidooi wordt één uur uitgetrokken. Partijen hebben in eerste termijn ieder een spreektijd van maximaal twintig minuten. De resterende tijd is bestemd voor de tweede spreektermijn voor partijen en het stellen en beantwoorden van vragen van de rechter.
5. Indien een partij voorziet aan de hiervoor genoemde spreektijd niet voldoende te hebben, doet die partij daarvan bij het vragen van pleidooi gemotiveerd mededeling, in welk geval de behandelend rechter kan beslissen dat meer tijd voor het pleidooi wordt uitgetrokken. Indien een partij de vastgestelde spreektijd overschrijdt, kan de rechter haar het woord ontnemen.

§ 2. De rolzittingen

Artikel B-11. Indiening processtukken

Processtukken, behoudens het verzoekschrift en in voorkomend geval de conclusie van antwoord in reconventie, worden ingediend op de rolzitting voor vorderingszaken.

Artikel B-12. Berichten met betrekking tot de rol

Indien een partij met het oog op de voortgang van een zaak op de rolzitting tevoren een bericht met betrekking tot de rol aan de griffie wenst te doen toekomen, dient zij te bewerkstelligen dat dit bericht uiterlijk om 12.00 uur op de werkdag voorafgaande aan de rolzitting ter griffie is ingekomen, bij gebreke waarvan de rolrechter het bericht buiten behandeling kan laten.

Artikel B-13. Uitstel algemeen

Indien een partij die aan de beurt is voor het verrichten van een proceshandeling daartoe uitstel verzoekt, wordt haar dat verleend, tenzij zij peremptoir staat, in welk geval wordt gehandeld als in dit hoofdstuk verder vermeld.

Artikel B-14. Uitsteltermijn

Een uitsteltermijn bedraagt in beginsel telkens vier weken.

³¹ Artikel 117c lid 4 Rv.

Artikel B-15. Uitstel en peremptoirstelling

1. Het aan de gedaagde op zijn verzoek vergunnen van een termijn voor het nemen van een conclusie van antwoord, wordt aanstonds als “eerste uitstel” beschouwd.
2. Het voor het indienen van een processtuk gevraagde uitstel wordt verleend onder de onmiddellijke toevoeging “peremptoir”. Ten blijke daarvan wordt in het doorlopend proces-verbaal na de te verrichten proceshandeling “P1” vermeld.
3. In afwijking van lid 1 is in incidenten, voor akten uitlating producties en voor conclusies na tussenvonnis (zoals conclusies na enquête en conclusies na deskundigenbericht) de voor de eerste maal bepaalde termijn dadelijk peremptoir.

Artikel B-16. Uitstel op grond van klemmende redenen of met instemming

1. Indien een partij voor het verrichten van een proceshandeling peremptoir staat, verleent de rechter geen verder uitstel, behoudens in gevallen waarin blijkt dat de wederpartij daarin bewilligt, onverminderd artikel 18b Rv, en behoudens in de navolgende gevallen:
 - a. indien sprake is van een aan de rechter en de wederpartij kenbaar gemaakte klemmende reden of overmacht, die door de rechter aannemelijk wordt geacht;
 - b. indien de advocaat zich kort vóór of op de datum van deze proceshandeling heeft onttrokken; in dat geval biedt de rechter de betreffende partij nog eenmaal de gelegenheid de proceshandeling te verrichten.
2. In de gevallen genoemd onder lid 1 van dit artikel, wordt dit op de rol aangeduid met “P2”. Indien een partij voor het indienen van een processtuk peremptoir staat met de aanduiding “P2”, geldt het voorgaande dienovereenkomstig, met dien verstande dat indien verder uitstel wordt verleend, dat wordt aangeduid met “P3”.
3. Bij afwijzing van het verzoek verleent de rechter akte van niet dienen en bepaalt hij de datum waarop de uitspraak in de zaak zal worden gedaan of verwijst hij de zaak naar de rolzitting voor een volgende door hem te gelasten proceshandeling.

Artikel B-17. Opwerpen excepties en incidenten schorst peremptoirstelling na P1 niet

Excepties en incidenten die pas worden opgeworpen na herhaalde peremptoirstelling in de hoofdzaak (dus bij P2 of P3) laten die peremptoirstelling voor de desbetreffende proceshandeling onverlet. Er moet dan tegelijk met het indienen van de incidentele conclusie worden gediend in de hoofdzaak.

§ 3. De parkeerrol

Artikel B-18. Verwijzing naar parkeerrol

1. Indien partijen dat eenparig verzoeken, wordt de zaak naar de parkeerrol verwezen. Indien een partij voor het indienen van een processtuk peremptoir staat met de aanduiding P3, en zij met bewilliging van de wederpartij het processtuk waarvoor zij aan de beurt is, niet indient, wordt de zaak naar de parkeerrol verwezen, onverminderd hetgeen bepaald in artikel 18b Rv.
2. Ook in andere gevallen dan hiervoor vermeld kan de rechter in elke stand van het geding een zaak naar de parkeerrol verwijzen indien hem dat geraden voorkomt. Een eenparig verzoek daartoe wijst hij toe, onverminderd hetgeen bepaald in artikel 18b Rv.

Artikel B-19. Parkeerrol; verwijzing en doorhaling

1. De parkeerrol verloopt schriftelijk. Er worden op de parkeerrol geen stukken gewisseld en er worden geen vonnissen uitgesproken.

Zaken op de parkeerrol zullen telkens tot de volgende parkeerrol worden aangehouden, tenzij uit een tijdig ontvangen bericht van een partij of van beide partijen blijkt dat deze een ander vervolg van de procedure wenst dan wel wensen.³²

2. In het laatste geval wordt de zaak met inachtneming van een termijn van vier weken naar de gewone rol verwezen, met dadelijke peremptoirstelling van de partij die aan de beurt is om een proceshandeling te verrichten.

3. Wanneer partijen eenparig om doorhaling van de zaak verzoeken, wordt de zaak op de parkeerrol doorgehaald. Het dossier wordt hierna opgelegd in het archief. Verwijzing en doorhaling als in dit artikel bedoeld kan in iedere stand van het geding - ook buiten de parkeerrol om - worden verzocht.

4. Doorhaling op de rol is evenals verwijzing naar de parkeerrol een louter administratieve handeling die op zichzelf geen rechtsgevolgen heeft.

Artikel B-20. Parkeerrol; ambtshalve doorhaling

Op de parkeerrol wordt met een getal achter de zaak aangetekend hoe vaak een zaak daarop is verschenen. Indien een zaak voor de derde achtereenvolgende maal op de parkeerrol verschijnt, wordt deze, bij gebreke van een bericht als in het voorgaande artikel bedoeld, ambtshalve doorgehaald.

Hoofdstuk 2: Beslag**Artikel B-21. Ondergrens wegens proportionaliteit**

Een verzoek om verlof tot conservatoir beslag ter verzekering van verhaal van een vordering van in hoofdsom minder dan USD 750 of de tegenwaarde daarvan in SRD wordt in beginsel niet verleend.

Artikel B-22. Termijn van beslissing

Op een bij de griffie door een verzoeker ingediend beslagrekest zal de rechter uiterlijk op de werkdag na indiening daarvan een beslissing nemen.

Artikel B-23. Verhoor van partijen

De rechter kan alvorens op het beslagrekest te beslissen een verhoor van partijen gelasten of aanvulling van het beslagrekest verlangen.

Artikel B-24. Grijsmaking beslag

Iemand die de conservatoire inbeslagneming van zijn goederen vreest, kan bij schriftelijk gemotiveerd bericht aan de rechter te kennen geven bezwaren te hebben tegen toewijzing van het beslag. Laatstvermeld bericht blijft gedurende drie maanden na indiening geregistreerd.

Artikel B-25. Geen bericht naar wederpartij bij grijsmaking

Bij grijsmaking gaat daarvan geen bericht naar de wederpartij.

³² Zie het vorige artikel: een bericht kan vóór genoemd tijdstip steeds worden verstuurd indien daartoe aanleiding bestaat, bijvoorbeeld wanneer men de zaak weer op de "gewone" rolzitting wil doen uitroepen.

Artikel B-26. Begroting vordering

In de gevallen waarin de vordering van de beslaglegger moet worden begroot, wordt deze in beginsel begroot op de hoofdsom³³, met een opslag van 30% voor rente en kosten.

Artikel B-27. Termijn eis in de hoofdzaak

De termijn waarbinnen de eis in de hoofdzaak moet worden ingediend wordt in beginsel gesteld op vier weken na de (eerste) beslaglegging.

Hoofdstuk 3: Small claims

Uitgangspunt small claims-procedure

De small claims-procedure van artikel 862 e.v. Rv is bedoeld als een snelle, laagdrempelige rechtsgang voor zaken met een beperkt financieel belang, waarbij door de eisende partij gebruik wordt gemaakt van het door het Hof ter beschikking gestelde modelverzoekschrift. Het zwaartepunt van de procedure is de mondelinge behandeling, die direct volgt op de indiening van het verzoekschrift. De gedaagde partij wordt bij griffiersbrief opgeroepen voor de mondelinge behandeling. De small claims-procedure kent geen rolzitting met conclusiewisseling. Gestreefd wordt naar een maximale doorlooptijd van de procedure van twee maanden vanaf de dag van indiening van het verzoekschrift tot de afdoening bij schikking (vaststellingsovereenkomst), vonnis of verwijzing naar de gewone zitting.

Artikel B-28. Small claim-verzoekschrift

1. Vorderingen als bedoeld in artikel 862 lid 1 Rv kunnen bij de griffie worden ingediend met gebruikmaking van het door de griffie ter beschikking gesteld modelverzoekschrift³⁴ 'verzoekschrift small claim', dat ook te downloaden is op de website van het Hof.
2. Het verzoekschrift is vrij van zegel.³⁵

Artikel B-29. Small claims-zitting

1. Indien een verzoekschrift op basis van bedoeld modelverzoekschrift is ingediend, wordt de gedaagde opgeroepen tegen een door de rechter te bepalen small claims-zitting. Oproeping van de gedaagde geschiedt bij griffiersbrief, niet bij deurwaardersexploot.³⁶
2. De gedaagde kan voorafgaand aan of op die small claims-(rol)zitting een schriftelijk antwoord indienen.³⁷
3. De rechter zal indien wenselijk en mogelijk onmiddellijk tot behandeling en beslissing van de zaak overgaan.³⁸ De rechter doet zoveel mogelijk dadelijk uitspraak door een toewijzend vonnis, houdende uitvaardiging van een rechterlijk bevel, of door een afwijzend vonnis.³⁹

Artikel B-30. Verwijzing naar gewone zitting

Indien de rechter, mede gelet op de tegenspraak van de gedaagde, niet tot een toewijzend

³³ Zie de definitie van 'hoofdsom' in artikel A-1 onder o.

³⁴ Artikel 862 lid 2 Rv.

³⁵ Artikel 869 Rv.

³⁶ Artikel 865 lid 2 Rv in verbinding met artikel 429ca Rv.

³⁷ Artikel 865 lid 3 Rv.

³⁸ Artikelen 865 lid 4 en 867 Rv.

³⁹ Artikelen 867 Rv.

of afwijzend vonnis komt, verwijst de rechter de zaak naar de gewone (rol)zitting⁴⁰ voor conclusie van antwoord P1, dagbepaling mondelinge behandeling dan wel conclusie van repliek P1. De rechter kan ook dadelijk een datum voor een mondelinge behandeling op de gewone zitting bepalen.

⁴⁰ Artikel 871 Rv.

DEEL C

EERSTE AANLEG

KORT GEDING

Uitgangspunt procedure in kort geding

De procedure in kort geding is bedoeld voor voorlopige, spoedeisende voorzieningen. Het zwaartepunt van de procedure is de mondelinge behandeling, die direct volgt op de indiening van het verzoekschrift en de oproeping van de gedaagde. In beginsel wordt de uitspraakdatum bepaald op twee weken na de mondelinge behandeling. Het kort geding kent in beginsel geen rolzitting met conclusiewisseling. Gestreefd wordt naar een maximale doorlooptijd van een kort geding van twee maanden vanaf de dag van indiening van het verzoekschrift tot de afdoening bij schikking (vaststellingsovereenkomst) of vonnis.

Artikel C-1. Verlenen rechtsingang

Indien aan de rechter blijkt, dat de zaak zonder groot of onherstelbaar nadeel uitstel gedooft, of dat zij niet vatbaar is om in het kort geding genoegzaam te worden toegelicht, verwijst hij partijen naar de gewone wijze van rechtspleging.⁴¹

Artikel C-2. Dagbepaling

1. Bij het bepalen van dag en uur voor de mondelinge behandeling van het kort geding als bedoeld in artikel 226 Rv, slaat de rechter acht op de mate van spoedeisendheid, de belangen van partijen en de overige omstandigheden van het geval.
2. Bij het bepalen van dag en uur als bedoeld in artikel 226 lid 2 Rv en bij de beoordeling van uitstelverzoeken slaat de rechter acht op de mate van spoedeisendheid van de zaak, de overige belangen van partijen en de overige omstandigheden van het geval.⁴²

Artikel C-3. Toepasselijkheid Algemene Bepalingen

De artikelen A-* [Termijnen voor overlegging van producties], A-* [Termijn voor opgave getuigen en voor uitstelverzoeken] en A-* [Uitstel niet eerder uitgestelde zitting] zijn op het kort geding niet van toepassing.

Artikel C-4. Verkorting oproepingstermijn

1. De verzoeker die verkorting van de oproepingstermijn verlangt, dus korter dan de wettelijke termijnen van artikel 7 tot en met 13 Rv, maakt hiervan voorafgaand aan of bij indiening van het verzoekschrift melding door middel van een bericht aan de griffie, met kopie aan de wederpartij.
2. Het verzoekschrift wordt voorafgaand aan of onmiddellijk na de indiening door de verzoeker per e-mail aan de wederpartij bezorgd en, indien bekend, aan de gemachtigde van de wederpartij.

Artikel C-5. Termijn versturen producties

Een partij die zich bij de behandeling van een kort geding op niet eerder overgelegde producties wenst te beroepen dan wel een akte wil indienen, dient daarvan in beginsel uiterlijk op de werkdag voorafgaande aan de zitting om 12.00 uur bericht aan de griffie ter

⁴¹ Artikel 228 Rv.

⁴² Hiermee is tevens een maatstaf gegeven voor de beoordeling van uitstelverzoeken. Artikel [15] is immers niet van toepassing.

attentie van de behandelende rechter en de wederpartij te sturen, onder bijvoeging van die stukken. Digitaal verzonden stukken worden zo spoedig mogelijk in hard copy aan de rechter en zo mogelijk de wederpartij nabezorgd.

Artikel C-6. Termijn voor reconventie en incidentele vordering

De in het vorige artikel vervatte regeling is van overeenkomstige toepassing op het instellen van een vordering in reconventie of een incidentele vordering.

Artikel C-7. Intrekking na aankondiging reconventie

Indien de eis vóór de mondelinge behandeling wordt ingetrokken, wordt een aangekondigde vordering in reconventie niet in behandeling genomen.

Artikel C-8. Maximum aan uitstel; verwijzing naar de gewone procedure

Indien een uitstelverzoek van de eisende partij ertoe heeft geleid dat de zaak binnen drie maanden na de voor de eerste maal bepaalde behandeldingsdatum nog niet is behandeld of de aangevangen behandeling na aanhouding binnen drie maanden niet is voortgezet, kan de rechter, na partijen zo mogelijk te hebben gehoord, de zaak als ingetrokken beschouwen, een voortzetting van de behandeling gelasten, of de zaak op eenparig verzoek verwijzen naar de gewone procedure. In alle gevallen zal de beslissing aan partijen worden meegedeeld.

Artikel C-9. Behandeling ter zitting

Voor de zitting wordt één uur uitgetrokken. Partijen hebben in eerste termijn een spreektijd van ieder maximaal twintig minuten. De resterende tijd is bestemd voor de tweede spreektermijn voor partijen en het stellen en beantwoorden van vragen van de rechter. Indien een partij voorziet aan de hiervoor genoemde spreektijd niet voldoende te hebben, doet zij daarvan in een zo vroeg mogelijk stadium gemotiveerd mededeling, in welk geval de behandelend rechter kan beslissen dat meer tijd voor de behandeling wordt uitgetrokken. Indien een partij de vastgestelde spreektijd overschrijdt, kan de rechter haar het woord ontnemen.

DEEL D
EERSTE AANLEG
VERZOEKZAKEN
(O.A. FAMILIE, INSOLVENTIE, ARBEID, BESCHERMINGSBEVELEN)⁴³

Hoofdstuk 1: Algemeen

Algemeen

Verzoekzaken zijn zaken waarin een beschikking wordt gegeven. Waar in het Burgerlijk Wetboek of het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering de woorden ‘op verzoek van’, ‘verzoeken’ of ‘beschikking’ worden gebezigd, betreft het een verzoekprocedure.⁴⁴ In de meeste gevallen zullen verweerders en belanghebbenden een verweerschrift indienen en wordt de zaak daarna mondeling behandeld. Er zijn ook verzoekzaken waarop buiten zitting kan worden beslist. De rechter mag alleen op een verzoek beslissen als daarvoor een wettelijke basis is (gesloten systeem van verzoekprocedures, artikel 429b Rv).

Artikel D-1. Vermelding wettelijke basis

De verzoeker dient in de kop van het verzoekschrift de wetsbepaling(en) te vermelden waarop het verzoek is gebaseerd.

Artikel D-2. Oproeping

Tenzij de wet anders bepaalt of de rechter anders beslist, geschiedt, indien de zaak behandeld moet worden op een zitting, de oproeping daarvoor per aangetekende of per koerier verzonden brief. Indien verzoeker oproeping bij deurwaardersexploit verlangt, dient de verzoeker in de kop van het verzoekschrift “oproeping bij exploit” te vermelden. De rechter kan ambtshalve een oproeping per exploit, per e-mail of op andere wijze gelasten.

Artikel D-3. Verweerschrift

1. De verweerder is bevoegd een verweerschrift in te dienen. Dit kan uiterlijk op de rolzitting waarvoor de verweerder is opgeroepen. Indien aan de mondelinge behandeling geen rolzitting is voorafgegaan, kan de verweerder uiterlijk tot de aanvang van de mondelinge behandeling een verweerschrift indienen.
2. De verweerder voegt zoveel afschriften van het verweerschrift bij als nodig zijn voor de wederpartijen en in het verzoekschrift genoemde belanghebbenden.
3. Aan het verweerschrift worden de producties gehecht waarop verweerder zich wenst te beroepen.

Artikel D-4. Termijn voor producties

Een partij die bij gelegenheid van een zitting zich wenst te beroepen op niet eerder overgelegde producties, dient daarvan uiterlijk op de derde (voor-voorlaatste) werkdag voor de dag van de zitting aan de griffie en de wederpartij bericht te sturen, onder bijvoeging van die producties.

Artikel D-5. Zelfstandig verzoek bij verweerschrift

Indien bij het verweerschrift een zelfstandig verzoek is gedaan, kan de rechter gelegenheid

⁴³ Dit deel van het procesreglement heeft betrekking op zaken binnen de Unit Familie.

⁴⁴ Verzoekzaken worden onderscheiden van vorderingszaken waarin een vonnis wordt gewezen en waarvoor deel B geldt.

geven daartegen een verweerschrift in te dienen binnen een door de rechter te bepalen termijn.

Artikel D-6. De mondelinge behandeling

1. Voor de mondelinge behandeling wordt in beginsel een half uur uitgetrokken. Partijen kunnen hun zaak op de mondelinge behandeling vijf minuten bepleiten. De rechter kan een andere zittingsduur bepalen. Hiervan krijgen partijen van tevoren bericht.
2. Indien een partij voorziet aan de hiervoor genoemde spreektijd niet voldoende te hebben, doet die partij daarvan bij het vragen van pleidooi gemotiveerd mededeling, in welk geval de behandelend rechter kan beslissen dat meer tijd voor het pleidooi wordt uitgetrokken. Indien een partij de vastgestelde spreektijd overschrijdt, kan de rechter haar het woord ontnemen.

Hoofdstuk 2: Personen- en familierecht

Artikel D-7. Belang minderjarige

Iedere beslissing van de rechter die betrekking heeft op een minderjarige, wordt genomen in het belang van die minderjarige.

Artikel D-8. Spoedzittingen

In voorkomende gevallen kan een spoedzitting worden bepaald door de rechter.

Artikel D-9. Het Bureau voor Familierechtelijke Zaken

In zaken betreffende minderjarigen, is het Bureau voor Familierechtelijke Zaken (BUFAZ) steeds aanwezig op de zittingen. BUFAZ dient verzoekschriften in ter zake het treffen van kindbeschermingsmaatregelen en alimentatie, coördineert omgangsregelingen en brengt desgevraagd zowel mondeling als schriftelijk verslag en advies uit aan de rechter.

Artikel D-10. Mondelinge behandeling

De behandeling van familierechtzaken geschiedt mondeling. Indien nodig kan de rechter toestaan dat er tevens schriftelijk wordt geconcludeerd. Er vindt geen schriftelijk pleidooi plaats.

Artikel D-11. Verhoor minderjarigen

Het verhoor van minderjarigen vindt plaats buiten aanwezigheid van partijen en vertegenwoordigers van het Bureau voor Familierechtelijke Zaken, tenzij de rechter anders beslist.

Artikel D-12. Deskundigen

1. De rechter is bevoegd om een deskundige te benoemen en te beëdigen voor het uitbrengen van advies in voorkomende gevallen.
2. De kosten van deze deskundige komen ten laste van partijen dan wel één der partijen.
3. Partijen hebben de gelegenheid zich omtrent het deskundigenrapport uit te laten.

Artikel D-13 Over te leggen bescheiden in familiezaken

In de volgende zaken dienen in elk geval de navolgende bescheiden te worden overgelegd:

- a. **Alimentatiezaken ten behoeve van volwassenen**
 - het ondertekende verzoekschrift

- recente inkomensgegevens van betrokkenen, zoals de loonstrookjes van de afgelopen twee maanden
 - een kostenstaat, zoveel als mogelijk onderbouwd met onderliggende stukken
- b. Zaken tot wijziging van een rechterlijke beschikking**
De onder a genoemde bescheiden, alsook een afschrift van de te wijzigen beschikking
- c. Zaken met betrekking tot alimentatie t.b.v. minderjarigen**
- de onder a genoemde bescheiden
 - een afschrift van de geboorteakte van de betrokken minderjarige
 - schriftelijke stukken omtrent het gezag over de minderjarige
- d. Gezagzaken**
- het ondertekende verzoekschrift
 - een afschrift van de geboorteakte van de betrokken minderjarige
 - schriftelijke stukken omtrent het gezag over de minderjarige
 - een afschrift van de overlijdensakte, indien de moeder of de juridische vader is overleden
 - een persoonsuittreksel van degene belast met het gezag uit de registers van het Directoraat Burgerzaken (DBZ)
- e. Schorsing c.q. herstel van het ouderlijk gezag**
- het ondertekende verzoekschrift
 - een afschrift van de geboorteakte van de betrokken minderjarige
 - schriftelijke stukken omtrent het gezag over de minderjarige
 - een persoonsuittreksel uit de registers van het DBZ van de ouder aan wie het ouderlijk gezag tijdelijk is opgedragen of van degene belast met het gezag
 - indien voorhanden, een fotokopie van het familieboek van de ouders afgegeven door het DBZ
 - een persoonsuittreksel uit de registers van het DBZ van de ouder aan wie het ouderlijk gezag tijdelijk is/wordt opgedragen of van de (voorgestelde) voogd
- f. Ontkenning van het door het huwelijk ontstaan vaderschap**
- het ondertekende verzoekschrift
 - een afschrift van de geboorteakte van de betrokken minderjarige
 - schriftelijke stukken omtrent het gezag over de minderjarige
 - een afschrift van de huwelijksakte
 - indien de ouders gescheiden zijn, het echtscheidingsvonnis en een bewijs van de inschrijving daarvan in de daartoe bestemde registers van het DBZ
- g. Verzoek vernietiging erkenning**
- het ondertekende verzoekschrift
 - een afschrift van de geboorteakte van de betrokkene die erkend is
 - schriftelijke stukken omtrent het gezag, indien betrokkene minderjarig is
 - een afschrift van de akte van erkenning

h. Toestemming erkenning:

- het ondertekende verzoekschrift
- een afschrift van de geboorteakte van de minderjarige
- schriftelijke stukken omtrent het gezag
- een persoonsuittreksel van de verzoeker uit de registers van het DBZ
- indien de moeder is overleden, dient een overlijdensakte te worden overgelegd.

i. Ondercuratelestelling / beschermingsbewindvoering / mentorschap:

- het ondertekende verzoekschrift
- een verklaring van een neuroloog, psychiater of geriater, waaruit de grond voor de verzochte voorziening blijkt
- een persoonsuittreksel uit de registers van het DBZ met betrekking tot de onder curatele/bewind/mentorschap te stellen persoon
- een fotokopie van het familieboek afgegeven door het DBZ van de onder curatele/bewind/mentorschap te stellen persoon; indien minderjarig, een fotokopie van het familieboek van diens ouder(s)
- een persoonsuittreksel uit de registers van het DBZ of van het Bureau voor Burgerzaken waar de beoogd curator/mentor/bewindvoerder zijn woonplaats heeft.

j. Omgangsregeling / vaststelling vaderschap / toestemming huwelijk / ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing minderjarigen:

- het ondertekende verzoekschrift
- een afschrift van de geboorteakte van de betrokken minderjarige
- schriftelijke stukken omtrent het gezag
- indien voorhanden, een fotokopie van het familieboek

k. Adoptie

- het ondertekende verzoekschrift
- een afschrift van de geboorteakte van de betrokken minderjarige
- schriftelijke stukken omtrent het gezag over de minderjarige
- een afschrift van de geboorteakte van de adoptant⁴⁵ dan wel van de geboorteakten van de adoptanten
- huwelijksakte van de adoptanten
- persoonsuittreksels van de degene belast met het gezag uit de registers van het DBZ
- werkgeversverklaringen van de adoptant of adoptanten of documenten waaruit het inkomen blijkt

Let wel: De onder a t/m j vermelde bescheiden, dienen in drievoud te worden ingediend. De onder k vermelde bescheiden, dienen in vijfvoud te worden ingediend.

Artikel D-14. Minderjarigen; oproeping Bureau voor Familierechtelijke Zaken

In zaken betreffende minderjarigen, met uitzondering van alimentatiezaken, doet de griffier een afschrift van een ingediend verzoek- of verweerschrift en eventuele nadere

⁴⁵ De wet staat ook eenpersoonsadopties toe (artikel 1:277 lid 1 BW).

processtukken onverwijld toekomen aan het Bureau voor Familierechtelijke Zaken, onder mededeling van dag en uur van de zitting en met oproeping om dan te verschijnen.

Hoofdstuk 3: Scheidingszaken

Artikel D-15. Echtscheiding/scheiding van tafel en bed /ontbinding na scheiding van tafel en bed

De volgende bescheiden dienen te worden overgelegd:

- het ondertekende verzoekschrift in drievoud;
- een kwitantie waaruit blijkt dat het vastrecht is betaald;
- een recent uittreksel van de huwelijksakte of het bewijs van huwelijksvoltrekking⁴⁶ en een fotokopie daarvan;
- een afschrift van de geboorteakte en een fotokopie daarvan van elk tijdens het huwelijk geboren of bij voltrekking van het huwelijk erkend kind dat op het moment van indiening van het verzoek, minderjarig is;
- als men in het buitenland is gehuwd, een bewijs van inschrijving van het huwelijk in het bevolkingsregister van het Bureau voor Burgerzaken in dat land, alsook een officiële vertaling van de huwelijksakte in de Nederlandse taal;
- indien voorhanden, een fotokopie van het familieboek;
- in voorkomende gevallen, een afschrift van de akte van de huwelijkse voorwaarden;
- indien tevens alimentatie voor de minderjarige wordt gevraagd, een overzicht van de kosten die nodig zijn voor elk minderjarig kind, tezamen met een staat van inkomsten (loonstrook) en uitgaven van degene die aanvraagt en voor zover mogelijk ook van de andere echtgenoot.

De uittreksels van de huwelijksakte en de geboorteakten, mogen bij indiening van het verzoekschrift, niet ouder zijn dan een maand.

Artikel D-16. Huwelijksgoederengemeenschap

1. De scheiding en deling van de huwelijksgoederengemeenschap waarin partijen zijn gehuwd wordt op verzoek (artikel 677 lid 1 en lid 4 Rv) bevolen bij een verzoek tot echtscheiding.
2. De rechter beslist al dan niet ambtshalve dat de proceskosten worden gecompenseerd tussen partijen. Dit kan zowel door te bepalen dat iedere partij de eigen kosten draagt, dan wel door te beslissen dat elk der partijen de helft van de proceskosten draagt.

Artikel D-17. Scheiding en deling

In zaken van scheiding en deling dient in drievoud te worden overgelegd:

- het ondertekend verzoekschrift;
- fotokopieën van documenten waaruit blijkt dat er sprake is van een boedel;
- fotokopieën van documenten waaruit gerechtigheid in de boedel blijkt.

Artikel D-18. De wijziging van de voorlopige voorzieningen (art. 821 Rv)

Op een verzoek tot wijziging in de voorlopige voorzieningen wordt, na verhoor van partijen, zo spoedig mogelijk beslist door de rechter.

⁴⁶ Ten aanzien van huwelijken die op basis van de Aziatische Huwelijkswetgeving zijn voltrokken.

Artikel D-19. Alimentatiezaken

Een afschrift van het verzoekschrift wordt door de griffie verzonden naar de verweerder, die binnen drie weken een verweerschrift indient. Indien de verweerder buiten Suriname woont, dient het verweerschrift binnen vijf weken bij de rechter te worden ingediend. Beide ouders worden daarna opgeroepen en gehoord door de rechter. Indien de verweerder niet binnen de wettelijke termijn verweer heeft gevoerd, kan de rechter ook een beslissing nemen zonder partijen te horen.

Hoofdstuk 4: Insolventiezaken

Artikel D-20. Legitimatie bij eigen aangifte of eigen verzoek

1. Bij een eigen aangifte tot faillietverklaring en een verzoek tot het verlenen van surseance van betaling dient de aangever zich ter griffie deugdelijk te legitimeren. Van het legitimatiebewijs wordt door de griffie een kopie gemaakt en bij de stukken gevoegd.
2. Het in het vorige lid bepaalde geldt niet als een advocaat namens een cliënt de aangifte of het verzoek doet.
3. Indien de aangifte of het verzoek wordt gedaan door een gemachtigde die niet advocaat is, dient de gemachtigde tevens een bewijsstuk van de machtiging over te leggen.

Artikel D-21. Over te leggen bescheiden bij eigen aangifte of eigen verzoek

1. Bij een eigen aangifte tot faillietverklaring of een verzoek tot het verlenen van surseance van betaling worden voorts overgelegd:
 - a. bij natuurlijke personen: een staat van baten en lasten, een uittreksel uit de basisadministratie persoonsgegevens c.q. het bevolkingsregister en, als de persoon gehuwd is, een bewijsstuk waaruit blijkt dat de echtgenoot van de aangifte of het verzoek op de hoogte is;
 - b. bij natuurlijke personen, openbare vennootschappen en rechtspersonen die in het handelsregister ingeschreven zijn: een staat van baten en lasten en een uittreksel uit het handelsregister;
 - c. bij rechtspersonen: een staat van baten en lasten, een uittreksel uit het handelsregister, een exemplaar van de geldende statuten en de notulen van de vergadering van het orgaan, waarin tot de aangifte of het verzoek is besloten, waaruit - in geval liquide middelen ontbreken - tevens moet blijken waarom in plaats van liquidatie tot faillissementsaangifte is besloten;
 - d. bij kapitaalvennootschappen voorts: het aandeelhoudersregister.
2. Deze bescheiden, behoudens de statuten en notulen, dienen niet ouder te zijn dan drie maanden.

Artikel D-22. Over te leggen bescheiden bij verzoek faillietverklaring van derde

1. Bij een verzoekschrift tot faillietverklaring worden overgelegd:
 - a. indien de schuldenaar een natuurlijke persoon is: een uittreksel uit de basisadministratie persoonsgegevens c.q. het bevolkingsregister met betrekking tot de schuldenaar;
 - b. indien de schuldenaar in het handelsregister ingeschreven is: een uittreksel uit dat register met betrekking tot de schuldenaar.
2. Deze bescheiden dienen niet ouder te zijn dan drie maanden.

Artikel D-23. Opgave steunvorderingen

Het verzoekschrift bevat een gespecificeerde opgave van steunvorderingen.

Artikel D-24. Dagbepaling behandeling

1. De eigen aangifte en het verzoekschrift tot faillietverklaring van een derde worden op de eerst mogelijke zitting behandeld. Dag en uur van de mondelinge behandeling worden aan de verzoeker medegedeeld. De rechter kan bepalen dat de eigen aangifte buiten zitting wordt behandeld.
2. Het verzoek tot surseance wordt dadelijk behandeld, als de rechter dat bepaalt buiten zitting.

Artikel D-25. Oproeping verweerder

Een verzoekschrift tot faillietverklaring wordt bij deurwaardersexploot aan de verweerder betekend, tenzij de rechter anders bepaalt. De oproepingstermijn bedraagt ten minste een week, tenzij de rechter anders bepaalt. De griffier geeft aan de verzoeker kennis van dag en uur van de mondelinge behandeling.

Artikel D-26. Besloten zitting

De eigen aangifte tot faillietverklaring, het verzoek tot faillietverklaring en het verzoek tot surseanceverlening worden in raadkamer behandeld, tenzij de rechter anders bepaalt. De uitspraak is openbaar.

Artikel D-27. Maximum aan uitstel behandeling

Het verzoek wordt geacht te zijn ingetrokken indien het uitsluitend aan uitstelverzoek door de verzoeker is toe te schrijven dat de zaak binnen drie maanden na de voor de eerste maal bepaalde behandeldingsdatum nog niet is behandeld of de aangevangen behandeling na aanhouding binnen drie maanden niet is voortgezet.

Hoofdstuk 5: Ontbinding arbeidsovereenkomsten

Artikel D-28. Vereisten aan het verzoekschrift

1. Het verzoekschrift tot ontbinding bevat in ieder geval het volgende:
 - a) de volledige voornamen en achternaam van de verzoeker, onder vermelding van het woonadres dan wel de volledige naam van de rechtspersoon, onder vermelding van het vestigingsadres;
 - b) naam en adres van de eventuele gemachtigde;
 - c) naam en adres van de gedaagde;
 - d) functie van gedaagde, datum van indiensttreding, geboortedatum, loon en eventuele emolumenten, alsmede de plaats waar de arbeid gewoonlijk wordt verricht;
 - e) uitvoerige motivering van de redenen voor het ontbindingsverzoek;
 - f) datum en handtekening van de indiener dan wel diens gemachtigde.
2. Het verzoekschrift dient zoveel als mogelijk onderbouwd te worden door relevante documenten zoals:
 - a) de arbeidsovereenkomst;
 - b) de jaarstukken, zo mogelijk voorzien van een accountantsverklaring;
 - c) een recent uittreksel uit het handelsregister;

- d) het personeelsdossier van de werknemer voor wie de ontbinding van de arbeidsovereenkomst wordt gevraagd;
- e) de gevolgde procedure bij het selecteren van de werknemers van wie de arbeidsovereenkomst ontbonden moet worden vanwege bedrijfseconomische redenen;
- f) een reorganisatieplan waaruit blijkt dat het personeelsbestand structureel moet worden verminderd.

Artikel D-29. De behandeling

1. Na ontvangst van het verzoekschrift bepaalt de rechter een dag voor het verhoor van partijen. De verzoeker doet de wederpartij daartoe oproepen.
2. De wederpartij kan desgewenst nog vóór het verhoor van partijen, een verweerschrift indienen.
3. Na gehouden verhoor van partijen bepaalt de rechter een datum waarop een beslissing zal worden gegeven.
4. Deze beslissing wordt vastgelegd in een beschikking.

Hoofdstuk 6: Beschermingsbevelen

Artikel D-30. Indiening verzoek

1. De beschermingsbevelprocedure vangt aan met het indienen van het verzoekschrift. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van het formulier vastgesteld ingevolge de Wet Bestrijding Huiselijk Geweld.
2. De verzoeker krijgt bij het indienen van het verzoekschrift dan wel korte tijd daarna een datum waarop de eerste behandeling zal plaatsvinden. De behandeling vindt plaats in raadkamer.

Artikel D-31. Niet-verschijning verzoeker

1. Indien de verzoeker op de voor de eerste behandeling bepaalde datum, niet verschijnt, wordt de zaak uitgesteld en een nieuwe datum voor behandeling bepaald. Verzoeker wordt hiervan verwittigd door de griffier.
2. Indien de verzoeker ook op de tweede datum niet ter zitting verschijnt, wordt het verzoek als ingetrokken beschouwd.

Artikel D-32. Niet-verschijning gedaagde

Indien gedaagde behoorlijk is opgeroepen en niet verschijnt, kan de zaak buiten zijn aanwezigheid behandeld worden.

DEEL E

HOGER BEROEP

Uitgangspunt procedure in hoger beroep

Van belang is dat de wettelijke termijnen voor het instellen van hoger beroep en voor het indienen van de memorie van grieven en de memorie van antwoord van openbare orde zijn. Die termijnen kunnen niet worden verlengd.⁴⁷ Na de memorie van antwoord of het verweerschrift volgt in de regel pleidooi of een mondelinge behandeling. De procedure in hoger beroep kent in beginsel geen conclusies van repliek en dupliek.

Hoofdstuk 1: Hoger beroep algemeen

Artikel E-1. Wijze van aantekening appèl (= art. 270 Rv)

1. Het hoger beroep vangt aan met een verklaring dat men van dat middel gebruik wil maken, door de eiser in beroep of diens daartoe gemachtigde ter griffie van het kantongerecht waar de beslissing is gegeven, afgelegd of aldaar schriftelijk ingediend.
2. Indien een gemachtigde⁴⁸ de verklaring aflegt, legt hij daarbij de akte van volmacht over, tenzij die akte reeds vroeger werd overlegd of de volmacht mondeling ter zitting werd verleend.
3. Van de afgelegde of ingediende verklaring houdt de griffier onverwijld aantekening in het algemeen register, onder vermelding van de dagtekening waarop zij is afgelegd of ontvangen.
4. Bij de appèlaantekening wordt een deurwaarder aangewezen voor de hiervoor vermelde betekening. Deze deurwaarder zal op kosten van de appèllant zorgen voor de aanzegging voor de betekening van de memorie en van de daarbij overgelegde bescheiden en voor de oproeping. De deurwaarder dient binnen uiterlijk 3 maanden na de appèlaantekening de hiervoor vermelde aanzegging te doen, bij gebreke waarvan de appèlaantekening wordt doorgehaald en het appèl vervalst.
5. De dagtekening, bedoeld in lid 3, geldt bij de berekening van de beroepstermijn als tijdstip van de verklaring.

Artikel E-2. Indiening memorie van grieven (= art. 271 Rv)

Bij of na de verklaring waarbij hoger beroep wordt ingesteld, maar in alle gevallen binnen zes weken na de dag van deze verklaring, is de appellant of zijn gemachtigde bevoegd een ondertekende memorie, houdende de middelen waarop het hoger beroep gegrond is, vergezeld van zodanige bescheiden als hij geraden oordeelt, over te leggen aan of in te dienen bij de griffier van het kantongerecht, die van de ontvangst in voege als voren aantekening houdt.

Artikel E-3. Betekening memorie van grieven (= art. 273 Rv)

1. Nadat de memorie is ingekomen of de termijn voor de indiening is verstreken, doet de kantonrechter onverwijld aan de wederpartij aanzeggen dat hoger beroep is ingesteld en doet hij een afschrift betekenen van de ingekomen memorie en van de daarbij overgelegde bescheiden.

⁴⁷ De termijnen zijn fataal, vergelijk de Antilliaanse zaak HR 8 december 1996, ECLI:HR:1995:ZC1915, NJ 1996/273.

⁴⁸ Deze eis geldt niet voor een gemachtigde die een bij het Hof ingeschreven advocaat is.

2. Indien zich onder die bescheiden zodanige bevinden die, ter beoordeling van de rechter, wegens hun omvang of anderszins, niet voor overschrijving in aanmerking komen, mag de rechter volstaan met de aanzegging dat zij ter inzage van de wederpartij ter griffie zijn neergelegd.

Artikel E-4. Memorie van antwoord en incidenteel beroep (= art. 274 Rv)

1. De wederpartij of haar gemachtigde is bevoegd om binnen zes weken na dagtekening van de aanzegging van het beroep op gelijke wijze een memorie in te dienen met zodanige bescheiden als zij geraden oordeelt.
2. Bij die memorie mag zij de verklaring afleggen dat zij harerzijds in hoger beroep wenst te komen, in welk geval de memorie de middelen inhoudt, waarop het hoger beroep gegrond is. De memorie wordt als niet ingediend beschouwd, indien de belanghebbende niet bij de indiening bij de griffier heeft vooruitbetaald de kosten van de betekening, zoals ten aanzien van de appellant is bepaald, desverlangd na taxatie door de rechter.
3. Van de ontvangst van de stukken en van de verklaring dat incidenteel beroep wordt ingesteld, houdt de griffier in voege als voren aantekening in het algemeen register, met uitzondering evenwel van het geval, bedoeld in lid 2, tweede volzin.

Artikel E-5. Betekening memorie van antwoord en antwoord incidenteel beroep (= art. 275 Rv)

1. Nadat de memorie van antwoord is ingekomen, doet de kantonrechter onverwijld afschrift daarvan en van de daarbij overgelegde bescheiden, behoudens artikel 273 lid 2, betekenen aan de eiser in beroep.
2. Indien bij het antwoord incidenteel beroep is aangetekend, heeft de eiser in beroep een termijn van zes weken na de dag van betekening om op het incidentele beroep bij memorie te antwoorden.
3. Afschrift van de memorie van antwoord op het incidenteel beroep en van de verdere bescheiden die haar vergezellen, worden met inachtneming van artikel 273 in voege als voren aan de incidenteel-eiser in beroep betekend. Indien de incidenteel-verweerder bij de indiening van de memorie niet aan de griffier de kosten van de betekening, desverlangd na taxatie door de rechter, heeft vooruitbetaald, wordt de memorie als niet ingediend beschouwd.⁴⁹

Artikel E-6. Toezending stukken aan het Hof (= art. 276 Rv)

Uiterlijk binnen twee weken doch niet gedurende de eerste week nadat de laatste van de in deze afdeling bedoelde schrifturen is betekend of de voor de indiening daarvan bepaalde termijn is verstreken, zendt de griffier aan het Hof van Justitie de op de zaak betrekking hebbende stukken, met het in de zaak opgemaakte proces-verbaal en een afschrift van het vonnis, alsmede een uittreksel uit de in het register gehouden aantekening van beroep en de voor het bij artikel 283 bedoelde afschrift van het vonnis van de hogere rechter te bezigen zegels.

Artikel E-7. Plaatsing op de Hofrol; overleggen pleitnotities

⁴⁹ Nota bene: bij deze laatste volzin geldt dat, indien de incidenteel-verweerder bij de indiening van de memorie van antwoord op het incidenteel beroep een deurwaarder heeft aangewezen zoals hiervoor aangegeven in de voetnoot bij artikel E-1 lid 3, de memorie van antwoord op het incidenteel beroep als niet ingediend wordt beschouwd.

1. Na ontvangst van de stukken als bedoeld in artikel 276 Rv plaatst het Hof de zaak op de rol voor het indienen van pleitnotities tijdens alle partijen, gelijktijdig, dan wel voor een andere door het Hof te bepalen proceshandeling.
2. Het eerste lid geldt ongeacht of aantekening in het algemeen register is gedaan van de wens de zaak te bepleiten als bedoeld in artikel 277 Rv.
3. In de pleitnotities kunnen partijen hun eerdere stellingen, grieven en weren toelichten. De pleitnotities zijn niet bedoeld voor nieuwe stellingen en nieuwe grieven.
4. Na het overleggen van de pleitnota's ter zitting wordt een datum voor vonnis bepaald.

Artikel E-8. Verzoek om mondeling pleidooi

Indien een partij mondeling wil pleiten, dient zij haar voornemen daartoe uiterlijk kenbaar te maken op de rolzitting waarop de zaak voor indiening pleitnotities P1 staat.⁵⁰

Artikel E-9. Afzien van pleidooi

Iedere partij kan in iedere stand van het geding afzien van pleidooi.

Hoofdstuk 2: Hoger beroep Vorderingszaken en kort gedingen

Artikel E-10. Uitoefening bevoegdheden Hof

Alle bevoegdheden die hierna als bevoegdheden van het Hof worden omschreven, kunnen ook worden uitgeoefend door een lid van het Hof of door een plaatsvervangend lid van het Hof. De Hofgriffie is bevoegd om namens het Hof of een lid of plaatsvervangend lid aan partijen en belanghebbenden mede te delen dat en hoe de bevoegdheden door het Hof zijn uitgeoefend.

Artikel E-11. Incidentele vordering bij apart processtuk

Een partij die een incidentele vordering wil instellen voordat de zaak op de Hofrol is geplaatst, dient dit te doen bij afzonderlijk processtuk, gericht aan het Hof en in te dienen bij de Hofgriffie. Incidentele vorderingen die op andere wijze worden ingediend worden niet in behandeling genomen.

Artikel E-12. Duur uitsteltermijn

Indien uitstel wordt verleend voor een proceshandeling van een partij, geldt daarvoor een termijn van vier weken.⁵¹ Indien op de rol voor het eerst vonnis wordt gevraagd, wordt de dag van uitspraak in beginsel bepaald op een termijn van zes weken.

Artikel E-13. Uitstel en peremptoirstelling

Het eerste gevraagde uitstel wordt verleend onder peremptoirstelling. Dit wordt vermeld door op de rol waarnaar de zaak verwezen wordt, achter de te verrichten proceshandeling P1 aan te tekenen. In afwijking van het vorenstaande wordt in geval van een akte uitlating producties dadelijk P1 aangetekend. In kort geding wordt op de eerste rol waarop de zaak verschijnt voor het verrichten van een proceshandeling dadelijk P1 aangetekend.

Artikel E-14. Uitstel met instemming of op grond van klemmende redenen

⁵⁰ Vgl. ECLI:NL:HR:2025:1172, 3.1.5.

⁵¹ Nota bene: De wettelijke termijnen voor het instellen van hoger beroep en voor het indienen van de memorie van grieven en de memorie van antwoord zijn van openbare orde. Daarvoor kan dus geen uitstel worden verleend.

Indien een partij peremptoir staat met de aantekening P1, stemt het Hof niet in verder uitstel toe, tenzij de wederpartij met een verzoek daartoe instemt of het Hof beslist dat er klemmende redenen voor verder uitstel bestaan. Indien het Hof dat uitstel verleent, tekent de griffier op de rol waarnaar de zaak verwezen wordt achter de te verrichten proceshandeling P2 aan. Voor een daaropvolgend verzoek om uitstel geldt dezelfde regeling, met dien verstande dat dan P3 wordt aangetekend.

Artikel E-15. Doorhaling bij bewilliging wederpartij; geen parkeerrol

Indien een partij voor het indienen van een processtuk peremptoir staat met de aanduiding P3, en zij met bewilliging van de wederpartij het processtuk niet indient, wordt de zaak doorgehaald, tenzij het Hof anders beslist op grond van bijzondere omstandigheden. Het hof heeft geen parkeerrol.

Artikel E-16. Op voorhand toesturen stukken

Indien op voorhand stukken worden aangekondigd en deze het Hof niet tijdig bereiken, komt dit voor risico van de betreffende partij.

Artikel E-17. Mondeling pleidooi

1. Indien mondeling pleidooi wordt toegestaan, wordt voor het houden van pleidooi één uur uitgetrokken. Partijen hebben in eerste termijn ieder een spreektijd van maximaal twintig minuten. De resterende tijd is bestemd voor de tweede spreektermijn voor partijen en het stellen en beantwoorden van vragen van het Hof.
2. Indien een partij voorziet aan de hiervoor genoemde spreektijd niet voldoende te hebben, doet die partij daarvan bij het vragen van pleidooi gemotiveerd mededeling, in welk geval het Hof kan beslissen dat meer tijd voor het pleidooi wordt uitgetrokken. Indien een partij de vastgestelde spreektijd overschrijdt, kan het Hof haar het woord ontnemen.

Artikel E-18. Behandeling ten overstaan van een enkele rechter⁵²

1. Indien het Hof een van de volgende soorten behandeling heeft bevolen:
 - a. een mondeling pleidooi;
 - b. een mondelinge behandeling die (mede) tot doel heeft of (mede) zal kunnen worden benut om partijen in de gelegenheid te stellen hun stellingen toe te lichten; of
 - c. een descente die (mede) tot doel heeft of (mede) zal kunnen worden benut om partijen in de gelegenheid te stellen hun stellingen toe te lichten;en indien het Hof daarbij of bij latere beslissing heeft bepaald dat de behandeling ten overstaan van een enkele rechter zal zijn, dan kunnen partijen uiterlijk veertien dagen na bekendmaking van de beslissing dat de behandeling ten overstaan van een enkele rechter zal zijn, verzoeken dat de behandeling zal zijn ten overstaan van de meervoudige kamer die de beslissing zal nemen. Dit verzoek kan worden afgewezen op zwaarwegende gronden.
2. De reguliere rolzitting wordt in beginsel door één rechter (de rolrechter) gehouden.

Artikel E-19. Nadere conclusies en akten

Het Hof staat het nemen van nadere conclusies en akten toe, indien het dat in verband met het beginsel van hoor en wederhoor of met het oog op een goede instructie van de zaak noodzakelijk acht. Het Hof stelt hiervoor een termijn, die dadelijk peremptoir is.

⁵² Zie HR 22 juni 2018, ECLI:NL:HR:2018:976, met verdere verwijzingen.

Hoofdstuk 3: Hoger beroep Verzoekzaken

Artikel E-20. Toepasselijkheid

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op alle zaken in hoger beroep waarin een beschikking wordt gegeven.

Artikel E-21. Appointering

Het Hof plaatst na ontvangst van het beroepschrift als bedoeld in artikel 429o Rv de zaak voor mondelinge behandeling op een zitting van acht weken daarna (indien daarvoor ruimte is) en doet partijen onverwijld voor die zitting oproepen.

Artikel E-22. Oproeping

De oproeping geschiedt bij aangetekende of per koerier verzonden brief van de griffier, behoudens voor zover partijen woonplaats hebben gekozen bij een advocaat. De rechter kan ambtshalve een oproeping per exploit, per e-mail of op andere wijze gelasten.

Artikel E-23. Verweerschrift

Artikel D-3 [Verweerschrift] is van overeenkomstige toepassing. Indien deze termijn wordt overschreden, kan de rechter daaraan de gevolgen verbinden die de rechter geraden voorkomen, met inachtneming van de wet.

Artikel E-24. Toesturen verweerschrift aan appellant

De Hofgriffie zendt het verweerschrift na ontvangst daarvan onverwijld op de onder artikel E-20 [Oproeping] genoemde wijze aan appellant, tenzij de indiener van het verweerschrift en de appellant beiden een advocaat hebben. Indien beide partijen een advocaat hebben, dient de advocaat van geïntimeerde zelf het verweerschrift aan de advocaat van appellant te doen toekomen.

Artikel E-25. Verweerschrift tegen incidenteel appèl

Indien bij het verweerschrift op voldoende kenbare wijze incidenteel appèl is ingesteld, wordt bij de toezending aan appellant medegedeeld dat de appellant binnen zes weken na de dagtekening van die toezending een verweerschrift in incidenteel appèl kan indienen. Daarbij wordt zo nodig de op de voet van artikel E-21 [Appointering] vastgestelde zitting uitgesteld tot de eerst mogelijke zitting na deze termijn; daarvan wordt op de in artikel E-22 [Oproeping] genoemde wijze aan partijen mededeling gedaan. Indien de termijn voor indiening van het verweerschrift in incidenteel appèl wordt overschreden, kan de rechter daaraan de gevolgen verbinden die de rechter geraden voorkomen, met inachtneming van de wet.

Hoofdstuk 4: Enige bijzondere procedures

§ 1. Verzoek tussentijds appèl

Artikel E-26. Verzoekschrift; vastrecht en procedure

1. Het verzoekschrift ex artikel 263a Rv wordt ingediend ter griffie van het kantongerecht waar de beslissing is gegeven (zie artikel 263a lid 1 Rv).
2. De indiener dient zo spoedig mogelijk en op zo efficiënt mogelijke wijze een afschrift van

het verzoekschrift aan de wederpartij te doen toekomen, en bij de indiening van het verzoekschrift te vermelden hoe hiervoor wordt zorggedragen. Het verzoekschrift hoeft niet aan de wederpartij te worden betekend, tenzij het Hof anders beslist.

3. Het horen en oproepen als bedoeld in artikel 263a lid 2 Rv geschiedt doordat het Hof beide partijen in de gelegenheid stelt zich binnen twee weken per e-mail of whatsapp uit te laten over het verzoek, waarna het Hof zonder nader partijdebat beschikt. Het Hof kan een andere wijze van horen of oproepen bepalen.

§ 2. Verzoek schorsing tenuitvoerlegging

Artikel E-27. Afzonderlijk verzoekschrift

De vordering ex artikel 272 Rv dient bij afzonderlijk verzoekschrift, gericht aan het Hof, te worden ingesteld. Vorderingen ex artikel 272 Rv die uitsluitend in de akte van appel of de memorie van grieven zijn opgenomen, worden niet in behandeling genomen.

Artikel E-28. Bij te voegen stukken; contactgegevens

1. Degene die de vordering ex artikel 272 Rv instelt, dient een afschrift van het vonnis waarop de vordering betrekking heeft en een afschrift van de akte van appel aan het verzoekschrift te hechten. De indiener moet het verzoekschrift indienen bij de Hofgriffie. Dit kan ook per e-mail of whatsapp geschieden.

2. In het verzoekschrift dienen zo veel mogelijk de contactgegevens van de gemachtigde van de wederpartij te worden vermeld, met inbegrip van het e-mailadres, indien de wederpartij in eerste aanleg bij gemachtigde heeft geprocedeerd, en in andere gevallen zo veel mogelijk de contactgegevens van de wederpartij zelf, met inbegrip van het e-mailadres en whatsapp-nummer.

Artikel E-29. Afschrift naar de wederpartij

Degene die de vordering ex artikel 272 Rv instelt, dient zo spoedig mogelijk en op zo efficiënt mogelijke wijze een afschrift van het verzoekschrift aan de wederpartij te doen toekomen, en bij de indiening van het verzoekschrift te vermelden hoe hiervoor wordt zorggedragen. Het verzoekschrift hoeft niet aan de wederpartij te worden betekend, tenzij het Hof anders beslist.

Artikel E-30. Procedure; opschorting executiemaatregelen

1. Het Hof stelt de wederpartij in de gelegenheid binnen een week een verweerschrift in te dienen, en stelt beide partijen daarbij in de gelegenheid om zich binnen een week daarna per e-mail of whatsapp uit te laten over de vordering ex artikel 272 Rv. Deze uitlating dient beknopt te zijn. Na indiening van het verweerschrift is er in beginsel geen plaats meer voor de indiening van producties.⁵³ Het Hof beslist zonder nader partijdebat. Het Hof kan een andere behandeling bepalen. Het Hof kan verdere processtukken opvragen.

2. Het Hof kan bij wijze van ordemaatregel verbieden dat zolang de procedure ex art. 272 Rv loopt, het vonnis (verder) ten uitvoer wordt gelegd. De partij die wil dat het Hof die ordemaatregel treft, dient eerst aan de wederpartij te verzoeken vrijwillig ervan af te zien het vonnis (verder) ten uitvoer te leggen zolang de procedure ex art. 272 Rv niet is afgerond. Pas als de wederpartij dat weigert of niet binnen een redelijke termijn reageert, kan aan het Hof verzocht worden de ordemaatregel te treffen. Daarbij moet bewijs worden overgelegd

⁵³ Vgl. ECLI:NL:OGHACMB:2025:266

van het tevergeefs gedane verzoek aan de wederpartij. Anders neemt het Hof het verzoek om een ordemaatregel niet in behandeling.

Artikel E-31. Het Hof heeft in de schorsingsprocedure geen gedingstukken

Partijen dienen er rekening mee te houden dat het Hof in de schorsingsprocedure slechts beschikt over de stukken die de partijen rechtstreeks aan het Hof toezenden en niet over andere stukken van de eerste aanleg en het hoger beroep. Het dossier bevindt zich ten tijde van de schorsingsprocedure doorgaans immers nog ter griffie van het Kantongerecht. Indien partijen een beroep willen doen op die andere gedingstukken, dienen zij derhalve in de schorsingsprocedure afschrift daarvan aan het Hof te doen toekomen. Het Hof vraagt ze niet op bij de griffie van het Kantongerecht.

Artikel E-32. Geen schorsende werking

De vordering ex artikel 272 Rv schorst de voortgang van de procedure in hoger beroep niet. In zoverre is geen sprake van een incidentele vordering. Artikel 275a Rv is niet van toepassing op de vordering ex artikel 272 Rv.

Artikel E-33. Overeenkomstige toepassing bij beschikkingen

De artikelen van deze paragraaf zijn van overeenkomstige toepassing op het verzoek tot schorsing van de werking van een uitvoerbaar bij voorraad verklaarde beschikking van de Kantonrechter als bedoeld in artikel 429p lid 2 Rv.

§ 3. Verzoek verkorting van termijnen bij kort geding

Artikel E-34. Afzonderlijk verzoekschrift; procedure

1. Een verzoek om verkorting van de termijnen als bedoeld in artikel 235 Rv dient bij afzonderlijk verzoekschrift, gericht aan de president van het Hof, te worden ingesteld, met overlegging van een afschrift van het vonnis waarvan beroep, en dient te worden ingediend bij de griffie van het Kantongerecht waar de zaak in eerste aanleg heeft gediend.
2. De president bepaalt de wijze waarop het verzoek wordt behandeld, waarbij in elk geval de wederpartij gelegenheid tot wederhoor wordt geboden. De president kan naar aanleiding van dit verzoek bepalen dat geheel of gedeeltelijk wordt afgeweken van het bepaalde in hoofdstuk 2 van dit deel E.
3. Ieder lid en ieder plaatsvervangend lid van het Hof kan als fungerend president de bevoegdheden uitoefenen van artikel 235 Rv en van dit artikel.

HOOFDSTUK 5: AMBTENARENZAKEN

Artikel E-35

Procedure voorafgaand aan de behandeling van ambtenarenzaken

1. Het verzoekschrift met daarbij behorende producties wordt in 4-voud ingediend op de griffie van het Hof waarna het vastrecht dient te worden betaald bij de daartoe aangewezen betaalmeester.
2. Het Hof biedt het verzoekschrift met een begeleidende brief aan de Procureur-generaal aan, die de Staat in rechte vertegenwoordigt.

3. De Staat heeft de gelegenheid om binnen zes weken na dagtekening van de onder lid 2 vermelde brief een verweerschrift in te dienen. Deze termijn kan eenmaal onder peremptoirstelling worden verlengd met dezelfde duur.⁵⁴
4. Als de termijn onder lid 3 van dit artikel verstreken is, bepaalt het Hof een datum voor het verhoor van partijen.

Artikel E-36

Behandeling ambtenarenzaken ter zitting

1. Na verhoor van partijen wordt een datum voor vonnis bepaald.
2. Het Hof kan beslissen dat nadere proceshandelingen moeten worden verricht voordat het vonnis wordt gewezen.

⁵⁴ De Staat zal niet langer onbeperkt de gelegenheid krijgen om verweer te voeren e.e.a. zoals bepaald in artikel 889 lid 3 Rv

DEEL F VASTRECHT

Hieronder wordt een schematisch overzicht gegeven van het thans geldende vastrecht in civiele zaken op grond van de wet tarieven burgerlijke zaken (G.B. 1973 no. 129, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2006, no. 29)

Tabel A

IN BODEMZAKEN IN EERSTE AANLEG (EX-ARTIKEL 1 lid 1)	VASTRECHT
Vordering die enkel strekt tot betaling van een geldbedrag tot ten hoogste SRD 3.000,- in de hoofdsom	SRD 30,-
Vordering die enkel strekt tot betaling van een geldbedrag groter dan SRD 3.000,-, doch tot een bedrag van ten hoogste SRD 7.500,- in de hoofdsom	SRD 45,-
Vordering die enkel strekt tot betaling van een geldbedrag groter dan SRD 7.500,-, doch tot een bedrag van ten hoogste SRD 12.500,- in de hoofdsom	SRD 60,-
Vordering die enkel strekt tot betaling van een geldbedrag groter dan SRD 12.500,-, doch tot een bedrag van ten hoogste SRD 2.5000,- in de hoofdsom	SRD 100,-
Vordering die enkel strekt tot betaling van een bedrag groter dan SRD 2.5000,-	SRD 250,-
Alle andere bodem gedingen	SRD 30,-
Vordering tot voeging of tussenkomst ex-art 214 Rv	Sf 20,- = SRD 0,02

Tabel B

IN KORTGEDINGZAKEN IN EERSTE AANLEG (EX- ARTIKEL 1 lid 3)	VASTRECHT
Vordering die enkel strekt tot betaling van een bedrag tot ten hoogste SRD 3.000,- in de hoofdsom	SRD 30,-
Vordering die enkel strekt tot betaling van een bedrag groter dan SRD 3.000,-, doch tot een bedrag van ten hoogste SRD 7.500,- in de hoofdsom	SRD 45,-
Vordering die enkel strekt tot betaling van een bedrag groter dan SRD 7.500,-, doch tot een bedrag van ten hoogste SRD 12.500,- in de hoofdsom	SRD 60,-
Vordering die enkel strekt tot betaling van een bedrag groter dan SRD 12.500,-, doch tot een bedrag van ten hoogste SRD 2.5000,- in de hoofdsom	SRD 100,-
Vordering die enkel strekt tot betaling van een bedrag groter dan SRD 2.5000,-	SRD 250,-
Alle andere kort gedingen	SRD 50,-
Vordering tot voeging of tussenkomst ex-art. 214 Rv	Sf 20,- = SRD 0,02

Tabel C

IN EXTRA JUDICIELE ZAKEN IN EERSTE AANLEG	VASTRECHT
Verzoeken tot het verlenen of verlengen van surseance van betaling ex-art. 4	SRD 30,-

Bij faillissement ex-art. 5	SRD 30,-
Verzoek voor opening gerechtelijke rangregeling buiten faillissement ex-art. 6	SRD 30,-

Tabel D

	GEEN VASTRECHT (EX-ARTIKEL 7) IN ZAKEN BETREFFENDE
1	Benoeming of ontslag van voogden, toeziende voogden, tijdelijke voogden, gezinsvoogden, toeziende curatoren en provisionele bewindvoerders ex-art. 494 BW
2	Akte aanvaarding van gezag of toeziende gezag
3	Bemoeiing met beheer van vermogens van minderjarigen en onder curatele gestelden
4	Ambtshalve verrichte verzegeling en ontzegeling
5	Beëdigingen volgens wettelijk voorschrift
6	Aanvulling of verbetering van akten van de burgerlijke stand en voor akten van bewaring van de burgerlijke stand
7	Overschrijven van akten van huwelijkse voorwaarden
8	Behandeling van de eigen aangifte van faillissement
9	Aantekening voor de betekening van executoriale beslagen ex-art. 381 Rv
10	Verzoeken van openbare colleges en ambtenaren van andere takken van overheidsdiensten, die afschriften of uittreksels van stukken of legalisatie van handtekeningen voor de waarneming van de dienst behoeven
11	Verzoek of verlof om kosteloos te procederen
12	Terugname van in huurkoop verstrekte goederen
13	Het leggen van conservatoir-, revindicatoir-, pand-, derden- of maritaal beslag
14	Verlof tot echtscheiding en/of scheiding van tafel of bed
15	Voor tussenkomst of verlof een huwelijk aangaan
16	Benoeming bijzondere curator bij ontkenning van de wettigheid van een kind, alsmede de daarop volgende procedure
17	benoeming van een bewindvoerder over een afwezige
18	Onderhandse verkoop
19	Aanwijzing van een notaris bij executoriale openbare verkopen
20	Instellen incidenteel appel
21	Verklaringsprocedures
22	Oproeping in vrijwaring

Tabel E

IN HOGER BEROEP ZAKEN EX- ARTIKEL 9	VASTRECHT
Vordering die uitsluitend strekt of mede strekt tot betaling van een geldbedrag van ten hoogste SRD 3.000,- in de hoofdsom	SRD 30,-
Vordering die enkel strekt tot betaling van levensonderhoud aan minderjarigen	SRD 45,-
Vordering die uitsluitend strekt of mede strekt tot betaling van een geldbedrag groter dan SRD 3.000,-, doch tot een bedrag van ten hoogste SRD 7.500,-	SRD 75,-
Vordering die uitsluitend strekt of mede strekt tot betaling van een geldbedrag groter dan SRD 7.500,-, doch tot een bedrag van ten hoogste	SRD 150,-

SRD 12.500,-	
Vordering die uitsluitend strekt of mede strekt tot betaling van een geldbedrag groter dan SRD 12.500,-, doch tot een bedrag van ten hoogste SRD 25.000,- in de hoofdsom	SRD 225,-
Vordering die uitsluitend strekt of mede strekt tot betaling van een geldbedrag groter dan SRD 25.000,-	SRD 350,-
Alle andere zaken	SRD 60,-

Opmerking:

De bedoeling van de wetgever, zoals tot uitdrukking is gebracht in tabel E, brengt met zich dat de betreffende vastrecht bedragen genoemd in tabel A en B eveneens van toepassing zijn op vorderingen tot betaling van geldbedragen gecombineerd met nevenvorderingen. Zo zal bij een nevenvordering tot ontruiming naast een geldvordering ten bedrage van SRD 15.000,= in eerste aanleg het vastrecht van SRD 100,= moeten worden betaald.

DEEL G

LIQUIDATIETARIEF

INLEIDING

Deze regeling beoogt een duidelijk kader te scheppen voor de toewijzing van honorarium van advocaten en deurwaarders – ook wel gemachtigdensalaris genoemd – als onderdeel van de proceskostenveroordeling in gedingen bij de Kantongerechten en het Hof van Justitie.

Dit salaris, dat door de rechter wordt begroot, hoeft uiteraard niet overeen te komen met hetgeen de advocaat c.q. deurwaarder met hun cliënt is overeengekomen als vergoeding voor door hun verleende diensten. Immers, speelt dit binnen de contractuele sfeer tussen cliënt en zijn dienstverlener.

In artikel 61 Rv wordt het gemachtigdensalaris uitdrukkelijk genoemd als component van de proceskostenveroordeling.

Gelet op de wettelijke bepalingen, alsmede gelet op de wensen en noden van de hedendaagse rechtspraktijk heeft het Hof van Justitie het hierna opgenomen liquidatietarief voor gemachtigdensalaris geïntroduceerd.

Het liquidatietarief wordt in beginsel toegepast op alle op of na 1 oktober 2021 bij de Kantongerechten aanhangig gemaakte nieuwe zaken en op alle op of na die datum bij het Hof van Justitie ingestelde hoger beroepen. Het tarief zal periodiek worden geëvalueerd en zonodig herzien.

I. TE LIQUIDEREN KOSTEN

Gemachtigdensalaris wordt alleen geliquideerd voor beroepsmatig optredende gemachtigden, dus alleen voor advocaten en deurwaarders.

Voor deurwaarders wordt alleen salaris geliquideerd indien zij bevoegd zijn om als gemachtigde op te treden.

Als de gemachtigde in dienst is van zijn cliënt, wordt in het algemeen geen salaris geliquideerd.

Aan curatoren en bewindvoerders die tevens advocaat zijn en in hoedanigheid optreden wordt ten behoeve van hun boedel salaris geliquideerd ongeacht of zij een gemachtigde hebben.

Naast het gemachtigdensalaris worden ook de werkelijke verschotten (griffierechten, kosten van exploten, getuigentaxen e.d.) geliquideerd. Het bedrag van het te liquideren gemachtigdensalaris is enerzijds afhankelijk van de verrichte werkzaamheden, gewaardeerd in punten (A), en anderzijds van het belang van de zaak, gewaardeerd in een bedrag per punt (B).

De rechter kan van de uit deze regeling voortvloeiende liquidatietarieven afwijken indien daartoe op grond van de eenvoudige of gecompliceerde aard van de zaak en/of de klaarblijkelijke inspanning van de gemachtigde aanleiding is.

A. Waardering van de verrichte werkzaamheden in punten

1. Elke conclusie vóór de tussenuitspraak (het verzoekschrift daaronder begrepen), tot een maximum van twee	1
2. Pleidooi	1
3. Pleidooi in incident	1
4. Enquête aan eigen zijde	1
5. Voortzetting enquête aan eigen zijde	½
6. Bijwoning enquête aan de zijde van de wederpartij	½
7. Voortzetting daarvan	½
8. Comparitie, anders dan tegelijk met enquête	1
9. Bevolen gerechtelijke plaatsopneming	1
10. Conclusies na tussenuitspraak (incl. conclusies na comparitie), tot een maximum van één	½
11. Akten ter rolle met bijzondere inhoud	½
12. Akten ter rolle zonder bijzondere inhoud	0
13. Conclusie(s) in een incident tot voeging, tussenkomst of vrijwaring, ongeacht het aantal	1
14. Incident verhoor op vraagpunten, inclusief bijwoning van het verhoor, voor iedere partij	1
15. Conservatoir beslag met rekest	1
16. Bijwoning eedaflegging	0
17. Rekest, verweerschrift in rekestprocedures	1
18. Mondelinge behandeling in rekestprocedures	1
19. Memorie van grieven en beroepschrift	2
20. Memorie van antwoord en verweerschrift hoger beroep	2
21. Memorie van grieven incidenteel	1
22. Memorie van antwoord incidenteel	1

Reconventie als zelfstandige vordering wordt op punten gewaardeerd op gelijke voet als conventie. Is de reconventionele vordering in overwegende mate op dezelfde stellingen gebaseerd als het verweer in conventie, dan wordt de puntenwaardering gehalveerd.

Enquêtes e.d., gecombineerd in conventie en reconventie, worden slechts éénmaal gerekend, naar bevind van zaken in conventie, in reconventie.

B. Waardering van het belang van de zaak

1. Eerste aanleg en hoger beroep

Tarief 1: minder dan SRD 18.000 in hoofdsom:

SRD 450 per punt met een maximum per instantie van 4 punten.

Tarief 2: SRD 18.000 tot SRD 90.000 in hoofdsom:
SRD 900 per punt met een maximum per instantie van 5 punten.

Tarief 3: SRD 90.000 tot SRD 450.000 in hoofdsom:
SRD 2.500 per punt met een maximum per instantie van 5 punten.

Tarief 4: SRD 450.000 tot SRD 1.800.000 in hoofdsom, alsmede zaken van onbepaalde waarde en verklaringsprocedures, tenzij duidelijke aanwijzingen bestaan dat deze zaken onder een ander tarief vallen:
SRD 9.000 per punt met een maximum per instantie van 6 punten.

Tarief 5: SRD 1.800.000 tot SRD 18.000.000 in hoofdsom:
SRD 18.000 per punt met een maximum per instantie van 7 punten.

Tarief 6: SRD 18.000.000 of meer in hoofdsom:
SRD 27.000 per punt zonder maximaal aantal punten.

2. Kort Geding

In zaken zonder ingewikkelde feitelijke of juridische aspecten, zoals veelal ontruimingszaken, wordt in eerste aanleg een salaris van SRD 9.000 geliquideerd. In andere gevallen wordt aan salaris het bedrag van SRD 13.500 geliquideerd

Voor de reconventie als zelfstandige vordering wordt het salaris geliquideerd op gelijke voet als in conventie. Is de vordering in reconventie in overwegende mate op dezelfde stellingen gebaseerd als het verweer in conventie, dan wordt aan salaris de helft van het salaris in conventie geliquideerd.

In hoger beroep geldt ook bij kort geding het tarief onder B1.

II BUITENGERECHTELIJKE INCASSOKOSTEN

Indien voldoende gesteld en gebleken is dat daadwerkelijk en in redelijkheid buitengerechtelijke incassokosten zijn gemaakt (dus kosten waarvoor de proceskosten niet reeds een vergoeding plegen in te sluiten, zie artikel 63a Rv), zullen deze worden toegewezen naar rato van 1½ punt van het liquidatietarief voor bodemzaken, tenzij bij het inleidend verzoekschrift ten genoegen van de rechter wordt aangetoond waarom een (zodanige) begroting niet op haar plaats is. Dit geldt ongeacht of vergoeding van kosten is overeengekomen.

DEEL H

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel H-1. Toepasselijkheid

Het procesreglement is van toepassing op:

- zaken die vanaf de dag waarop dit reglement in werking treedt, aanhangig worden gemaakt;
- zaken die op die dag waarop dit reglement in werking treedt reeds aanhangig zijn, tenzij dat zou indruisen tegen de in die zaken reeds genomen beslissingen of zou leiden tot ongelijke behandeling van partijen.

Artikel H-2. Inzage en publicatie

1. Het procesreglement zal worden gedeponneerd bij de Griffie der Kantongerechten van Suriname alsmede ter Griffie van het Hof van Justitie, alwaar het kosteloos ter inzage ligt.
2. Dit procesreglement zal worden gepubliceerd op de website van het Hof van Justitie: www.rechtspraak.sr

Artikel H-3. Aanduiding en inwerkingtreding

Dit reglement wordt aangehaald als “Procesreglement 2026”. Het treedt in werking op 1 oktober 2026 en kan slechts worden gewijzigd bij besluit van het Hof van Justitie.

Artikel H-4. Gelding

Dit reglement vervangt de bestaande procesreglementen, de berichten van rechters en van de griffie, voor zover daarin voorschriften voorkomen over onderwerpen die in dit procesreglement worden geregeld.